

**Република Србија
УСТАВНИ СУД**

**П Р Е Г Л Е Д
РАДА УСТАВНОГ СУДА У 2016. ГОДИНИ
СА ОСВРТОМ НА РАД УСТАВНОГ СУДА
У ПЕРИОДУ ДЕЦЕМБАР 2007-ДЕЦЕМБАР 2016. ГОДИНЕ**

Београд, март 2017. године

ПРЕГЛЕД РАДА УСТАВНОГ СУДА У 2016. ГОДИНИ

I

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Уставни суд, као орган уставносудске контроле, има две функције утврђене Уставом Републике Србије из 2006. године - да штити уставност и законитост и да штити људска и мањинска права и слободе. Из наведених функција произашле су бројне, Уставом утврђене, надлежности Уставног суда које су почеле да се остварују конституисањем Уставног суда 12. децембра 2007. године, када је, полагањем заклетве пред председником Народне скупштине, ступило на дужност 10 судија Уставног суда који су изабрани, односно именовани на начин предвиђен Уставом.¹ Будући да се, сагласно одреби члана 172. став 1. Устава, судије Уставног суда бирају, односно именују на период од девет године, 2016. године је заокружен први деветогодишњи период рада Уставног суда у складу са Уставом од 2006. године. С обзиром на то да је значајно измењен уставни оквир деловања Уставног суда, јер је увођењем уставне жалбе уставносудска контрола проширена и на појединачне акте и радње државних органа и ималаца јавних овлашћења, укупно сагледавање деловања Уставног суда у претходних девет година заслуђује посебну пажњу и анализу. Стога ће се овај преглед рада задржати само на анализи поступања и активности Уставног суда у 2016. години, како је то и предвиђено чланом 101. Пословника о раду Уставног суда².

Околност да је у 2016. години дошло до промена у персоналном саставу Уставног суда објективно је утицала на рад и поступање Суда. Наиме, најпре је почетком јула 2016. године једној од судија Уставног суда престала дужност због испуњења општих услова за старосну пензију, те је Суд наставио рад у саставу од 14 судија. Како је 12. децембра 2016. године истекао период на који је бирано, односно именовано још осам судија, Уставни суд је у старом саставу окончао разматрање и одлучивање у уставносудским предметима на седници одржаној 9. децембра. Иако је ова околност реално утицала на укупан број решених предмета у 2016. години, Уставни суд у 2017. години има услова да у пуном капацитету настави да поступа у оквиру својих уставних надлежности, имајући у виду да је девет новоизабраних, односно новоименованих судија Уставног суда ступило на дужност 23. децембра 2016. године.

Годишњи преглед рада Уставног суда, иако може послужити и као извор грађе за шире анализе, превасходно има за циљ да приближи стручној и широј јавности резултате поступања Суда у предметима, запажања Суда у остваривању појединих надлежности, указивање на појаве од значаја за остваривање уставности и законитости,

---

¹ Преосталих пет судија именовано је Врховни касациони суд на Општој седници 15. априла и 6. јула 2010. године. Такође, будући да је 2009. године, због остваривања права на старосну пензију, престала дужност једном од претходно изабраних судија, јула 2010. године Народна скупштина је изабрала новог, 15-тог, судију Уставног суда.

² „Службени гласник РС“, број 103/13

али и начин да се јавност упозна са условима рада Суда и другим питањима од значаја за његово деловање.

II

ПОСТУПАЊЕ СА ПРЕДМЕТИМА И ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

У својим прегледима рада Уставни суд већ дужи низ година указује на велики прилив предмета, посебно изјављених уставних жалби. Суд је као разлоге за такво стање, када је реч о предметима нормативне контроле (захтевима за оцену уставности закона и уставности и законитости општих правних аката), поред осталог, истицао, са једне стране, широко Уставом успостављено право на подношење иницијативе, како у погледу активне легитимације за подношење иницијативе, тако и због чињенице да пред Уставним судом може бити оспорена уставност и законитост било ког општег акта, а са друге стране, обимну законодавну активност којом се правно уређују области које су од битног интереса за живот и рад како грађана, тако и правних лица и других субјеката, честе измене и допуне закона, као и то да је примена нових законских решења, по правилу, праћена доношењем низа нових подзаконских аката. Када је реч о обраћању Уставном суду ради заштите зајемчених права и слобода, Суд је указивао на то да је континуирано велики број поднетих уставних жалби у знатној мери последица недовољног поверења које грађани имају у правосудни систем, чему је свакако допринело и прекомерно трајање судских поступака, због чега се неповољан исход поступка пред судом *a priori* доживљава као повреда права на правично суђење или неког другог Уставом зајемченог права. Осим тога, приметно је да се и даље значајан број подносилаца уставних жалби Уставном суду обраћа као суду више инстанце, не правећи разлику између уставне жалбе и редовних или ванредних правних средстава који се изјављују у поступцима пред редовним судовима.

а) Подаци о новопримљеним предметима

Поменута вишегодишња тенденција великог прилива укупног броја нових предмета настављена је и током 2016. године, иако је очекиван мањи прилив уставних жалби, будући да од маја 2014. године заштиту права на суђење у разумном року у поступцима који су у току пружају редовни судови. Наиме, Уставни суд је током 2016. године примио укупно 19.177 поднесака поводом којих је формирано 10.663 нова предмета, што је за 1.125 предмета више него у 2015. години, када је број нових предмета износио 9.538. Од овог броја, 10.450 су предмети из уставносудске надлежности, а 213 предмети у којима захтеви странака нису обухваћени уставним надлежностима Суда (предмети са ознаком „Р“). У структури новопримљених предмета дошло је до повећања пре свега новоподнетих уставних жалби. По изјављеним уставним жалбама формирано је

10.150 предмета што је за 1.340 предмета (15,2%) више него у 2015. години.³ Са друге стране, у 2016. години је смањен укупан број нових предмета у области нормативне контроле (захтеви за оцену уставности закона и оцену уставности и законитости других општинских аката), предмета формираних по поднетим захтевима за решавање сукоба надлежности и предмета из осталих уставносудских надлежности. Ових предмета је у 2016. години било укупно 300, а у 2015. години 352. Имајући у виду да је у области нормативне контроле готово непромењен број новоформираних предмета – 265 у 2016. години у односу на 266 у 2015-тој и да је свега 11 нових предмета из различитих других уставносудских надлежности (од тога 7 жалби изјављених против одлуке о престанку судијске или јавнотужилачке функције), смањење укупног броја је последица даљег смањивања поднетих захтева за решавање сукоба надлежности, којих је у 2016. години било свега 24. Значајно мањи број поднетих захтева (током 2015. године било их је 79, а у 2014. години чак 296) може се објаснити, пре свега, тиме да су органи, првенствено прекршајни судови, прихватили ставове Уставног суда заузеле поводом надлежности за вођење првостепеног прекршајног поступка сагласно важећем Закону о прекршајима.

У годишњим прегледима рада за 2014. и 2015. годину Уставни суд је изнео и упоредне податке о оптерећености појединих уставних судова у региону – држава бивших република СФРЈ чије су надлежности битно сличне надлежностима Уставног суда Републике Србије. Из тих података могло се закључити да је у истом периоду Уставни суд Републике Србије имао вишеструко већи прилив предмета него било који од уставних судова у региону. Ове године такву анализу није могуће у потпуности сачинити с обзиром на то да је за сада само Уставни суд Републике Хрватске објавио податке о свом раду у 2016. години. Међутим, ови подаци се могу узети као репрезентативни узорак, јер је Уставни суд Републике Хрватске и претходних година био најоптерећенији од посматраних уставних судова. У 2016. години хрватски Уставни суд примио је укупно 6.361 нових предмета, што је 4.302 предмета или 67,63% мање од прилива предмета Уставног суда Републике Србије у истој години.

б) Подаци о укупном броју предмета у раду

И овога пута Уставни суд истиче да годишње резултате рада није могуће целовито сагледати без предмета који су на почетку године пренети као нерешени из ранијег периода. Уставни суд је 2016. годину започео са 13.110 нерешених предмета из ранијих година. Током 2016. године 7 предмета уставних жалби из ранијег периода поново је активирано ради допунског одлучивања. Из наведеног следи да је током посматраног периода у раду било укупно 23.779 предмета.

Структура предмета које је Суд имао у раду је следећа:

³ Број новоформираних предмета уставних жалби у 2016. години био је већи само 2013. године када је достигао број од 11.600.

- 95,5% укупног броја предмета у раду чинили су предмети уставних жалби – номинално 22.712 (12.556 нерешених предмета из ранијих година, 6 поново активираних и 10.150 новопримљених предмета);

- 3,1% укупног броја чинили су предмети из свих осталих уставносудских надлежности – номинално 743 предмета (443 нерешених предмета из ранијих година и 300 новопримљених предмета). Од овог броја у раду је било 670 предмета у којима је тражена оцена уставности и/или законитости општег акта (405 нерешених предмета из ранијих година и 265 нових предмета), 46 предмета по захтевима за решавање сукоба надлежности (22 предмета која су остала нерешена из претходне године и 24 нова предмета). Преосталих 27 предмета у раду чинили су предмети из свих осталих уставносудских надлежности;

- 1,4% преосталих предмета у раду, што номинално износи 324 предмета, чине „Р“ предмети (111 пренетих из ранијих година и 213 новопримљених).

в) Подаци о броју решених и нерешених предмета на крају 2016. године

Уставни суд је вођење уставносудских поступака и одлучивање окончао 9. децембра 2016. године, с обзиром на то да је 12. децембра истекао мандат судијама изабраним и именованим 2007. године, који су чинили већину судијског колегијума. До наведеног датума Суд је решио укупно 9.664 предмета. Међу решеним предметима су: 8.992 предмета уставних жалби; 303 предмета нормативне контроле, 38 захтева за решавање сукоба надлежности и 15 предмета из осталих надлежности Суда (укупно 356); 316 „Р“ предмета.

У наредну годину пренето је укупно 14.115 нерешених предмета и то: 13.720 предмета уставних жалби; 367 предмета нормативне контроле, 8 захтева за решавање сукоба надлежности и 12 предмета из свих осталих уставносудских надлежности (укупно 387); 8 „Р“ предмета.

Из наведених статистичких показатеља следи да је у Суду за око 13% смањен број нерешених предмета нормативне контроле и других уставносудских надлежности, али је за 9,4% повећан број нерешених уставних жалби. Такође, Суд готово да нема нерешених „Р“ предмета. Изнети подаци, по оцени Уставног суда захтевају додатну анализу и коментар. Прва околност која се мора узети у обзир приликом ове анализе је да је у 2016. години време рада Уставног суда из објективних разлога било краће него претходних година, јер је Суд фактички имао услове за рад и одлучивање само у првој недељи децембра месеца. Ако се има у виду да је Суд недељно, на седницама Уставног суда, Великих и Малих већа, решавао у просеку између 250 и 300 предмета, онда је неспорно да би број решених предмета био значајно већи да је период у коме је Суд радио био исти као претходних година. Следећа околност која је утицала на повећање броја нерешених предмета уставних жалби је свакако то што је Суду током 2016. године поднето 1.340 (15,2%) уставних жалби више него у 2015. години. Без обзира на то што је до повећања укупног броја нерешених предмета (а као последица већег броја нерешених уставних жалби) дошло из разлога на које Уставни суд није могао утицати, Суд има

обавезу да у наредном периоду уложи додатне напоре како би обезбедио да се број нерешених предмета у целини, а посебно уставних жалби, континуирано смањује. Но, свакако не треба занемарити чињеницу да је број нерешених предмета на крају 2016. године, и поред свега, мањи него на крају 2013. и 2014. године, које се по укупном обиму рада Суда могу упоредити са посматраним периодом. Са друге стране, као што је претходно наведено, Уставни суд је значајно смањио број нерешених предмета из свих осталих Уставом утврђених надлежности, укључујући и поступање по захтевима за оцену уставности и законитости општих правних аката. Наиме, при готово истом приливу нових предмета у којима је тражена оцена уставности или законитости неког општег правног акта Уставни суд је укупан број нерешених предмета на крају 2016. године смањио са 405, колико их је било на крају 2015. године, на 367. Упоредо са тим Суд је остварио потпуну ажурност у поступању у свим осталим врстама предмета.

Насупрот претходно израженом незадовољству самог Уставног суда укупним бројем предмета уставних жалби који је остао нерешен на крају 2016. године, треба истаћи да је у истом периоду Суд смањио број нерешених уставних жалби које су поднете пре 1. јануара 2016. године. Наиме, опредељење Суда да по изјављеним уставним жалбама поступа, пре свега, сагласно времену њиховог подношења, резултирало је тиме да на крају 2016. године остане нерешено 3.787 предмета уставних жалби од како је Уставом установљено ово правно средство до 1. јануара 2016. године. Од наведеног броја, 3.319 нерешених уставних жалби поднето је претходне, 2015. године. Када је реч о уставним жалбама поднетим у 2014. години, на почетку 2016. године нерешених је било 3.044, а на крају године свега 366. Задатак Суда је да уложи додатне напоре како би се у наредном периоду овај број даље смањивао, јер сваки подносилац има очекивања да ће његова уставна жалба бити решена најкасније у року од годину дана од дана подношења. Међутим, без обзира на незадовољство појединих подносилаца уставних жалби динамиком рада Уставног суда, морају се имати у виду две околности – са једне стране, то да је Суд у претходних девет година решио готово 54.000 предмета уставних жалби и, са друге стране, да одлучивање о појединим уставним жалбама захтева обимнију претходну анализу спорних питања и заузимање ставова који претходе доношењу коначне одлуке, због чега је у појединим предметима расправа вођена на више седница Суда.

Саставни део Прегледа рада Уставног суда за 2016. годину чине прилози који садрже ближе податке о структури предмета према појединим надлежностима Уставног суда, изражени у нумеричком и графичком облику.

III

РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИЗ УСТАВНОСУДСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ

1. Оцена уставности и законитости и сагласности са потврђеним међународним уговорима

Надлежност Уставног суда за одлучивање о сагласности закона и других општих аката са Уставом и потврђеним међународним уговорима, која је до ступања на снагу Устава из 2006. године била не само основна, него и доминантна у односу на све

друге надлежности, иако и даље од изузетног значаја за заштиту уставности и законитости, постепено бива заступљена у мањем обиму. Као што је претходно изнето, Уставни суд је током 2016. године имао у раду укупно 670 предмета у којима је тражена нормативна контрола оспореног општег правног акта – 405 предмета пренетих из ранијих година и 265 новопримљених предмета.

Током године решена су укупно 303 предмета нормативне контроле, што је 40 предмета више у односу на 2015 годину, тако да је остало нерешених 367 предмета. Уставни суд подсећа да је у свом Прегледу рада за 2015. годину констатовао да, генерално, не може бити задовољан постигнутим резултатима рада у области нормативне контроле, јер је те године решено свега 37,77% укупног броја ових предмета. Стога је Суд током 2016. године предузео мере да побољша ефикасност у овој области свог рада, што је имало за последицу да је у посматраном периоду решено 45,22% укупног броја предмета. Но, и даље стоји обавеза Суда да ефикасније поступа по поднетим иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости, пре свега тако што ће у кратком року решавати оне иницијативе и предлоге који не испуњавају процесне услове за вођење уставносудског поступка, како би се могао усредсредити на предмете у којима има места интервенцији Уставног суда. Са друге стране, Уставни суд мора да нагласи да повремено јавно изражена очекивања да Уставни суд промптно одлучи о поднетој иницијативи за оцену уставности или законитости неког општег акта, нису утемељена на законом прописаним правилима поступка пред Уставним судом. Наиме, правне последице које производи одлука Уставног суда донета у поступку нормативне контроле су такве да, у свим земљама у којима постоји уставносудска контрола општих аката, намећу сложена правила поступка који се спроводи у више фаза.

Структура предмета нормативне контроле који су окончани доношењем одлуке или решења о неприхватању иницијативе, посматрано према врсти оспорених аката, је следећа: закони - 9 предмета; акт Владе – 1 предмет; акти министарстава и других републичких органа – 3 предмета; акти органа јединица локалне самоуправе (општина и градова) – 12 предмета; остали општи правни акти (јавних служби, привредних друштава, банака, удружења и других организација) – 9 предмета.

Одлучујући поводом поднетих предлога и иницијатива којима је затражена оцена уставности и законитости, а у појединим предметима и сагласности са потврђеним међународним уговорима, Уставни суд је донео: 31 одлуку о утврђивању несагласности са Уставом и/или законом, 1 одлуку о одбијању захтева за утврђивање неуставности закона, 2 решења о одбацивању иницијативе за покретање поступка за оцену уставности и 254 закључка којима су одбачени предлози и иницијативе за оцену уставности и/или законитости због тога што је утврђено да не постоје процесне претпоставке за вођење поступка и одлучивање. Уставни суд је закључцима обуставио поступак у 4 предмета, јер су у 2 предмета току поступка престале да постоје процесне претпоставке за одлучивање, док су у 2 предмета подносиоци повукли иницијативе.

Такође, Уставни суд је у 13 предмета решењем покренуо поступак за оцену уставности/законитости и то: закона – у 3 предмета; акта Владе – у 1 предмету; аката министарстава – у 2 предмета; аката јединица локалне самоуправе – у 3 предмета; аката привредних друштава – у 2 предмета и у 2 предмета аката комора.

У истом периоду, Уставни суд је у 2 предмета прихватио захтев доносиоца оспореног акта и закључио да су се стекли услови да застане са поступком оцене

уставности и законитости, док је у 1 предмету одредио привремену меру обуставе извршења појединачног акта или радње предузете на основу акта који је оспорен пред Уставним судом.

У предметима у којима је мериторно одлучивао, Уставни суд је, према врсти оспорених аката, донео: 7 одлука којима је утврдио неуставност одредаба закона и 1 одлуку којом је одбио захтев за утврђивање неуставности закона; 1 одлуку о утврђивању неуставности и незаконитости акта Владе; 2 одлуке о утврђивању неуставности и незаконитости аката републичких органа (1 одлуку поводом оцене аката чији је доносилац министарство и 1 одлуку у поступку оцене акта Републичке изборне комисије); 12 одлука којима је утврђена несагласност са Уставом и законом општих аката јединица локалне самоуправе и 9 одлука којима је утврђена неуставност и незаконитост општих аката других субјеката.

1.1. Закони и други општи акти Народне скупштине

Одлучујући током 2016. године у предметима у којима су биле оспорене одредбе закона, Уставни суд је донео: 7 одлука о утврђивању неуставности појединих одредаба закона, односно њиховој несагласности са потврђеним међународним уговорима, 1 одлуку о одбијању захтева за утврђивање неуставности, 1 решење о одбацивању иницијативе јер изнетим разлозима оспоравања нису били поткрепљени наводи да има основа за покретање поступка за оцену уставности оспореног закона, 4 решења о покретању поступка, од којих је 2 решења Уставни суд донео по сопственој иницијативи. Донет је и 101 закључак о одбацивању иницијатива због процесних недостатака. У 10 предмета новоподнете иницијативе су се односиле на већ оспорене законске одредбе, те је Суд ове предмете спојио.

Доносећи мериторне одлуке, Уставни суд је утврдио да поједине одредбе следећих оспорених закона нису у сагласности са Уставом, а поједине од њих ни са потврђеним међународним уговором:

- Закона о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима ("Службени гласник РС", број 119/12) - одлука ИУз-55/2013 од 4. фебруара 2016. године;

- Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11-др.закон, 101/11, 38/12-Одлука УС, 121/12, 101/13, 111/14-Одлука УС, 117/14 и 106/15) - одлука ИУз-80/2014 од 21. априла 2016. године;

- Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 – Аутентично тумачење и 68/15) - одлука ИУз-166/2014 од 12. маја 2016. године;

- Закона о изменама и допунама Закона о судијама („Службени гласник РС“, број 101/13) и Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 58/09-Одлука УС, 104/09, 101/10, 8/12-Одлука УС, 121/12, 124/12-Одлука УС, 101/13, 111/14-Одлука УС, 117/14, 40/15, 63/15-Одлука УС и 106/15) - одлука ИУз-92/2014 од 26. маја 2016. године;

- Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 68/15) - одлука ИУз-244/2015 од 30. јуна 2016. године;

- Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13 и 13/16) - одлука ГУз-367/2013 од 3. новембра 2016. године и

- Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14) - одлука ГУз-424/2014 од 17. новембра 2016. године.

Одлуком ГУз-217/2013 од 1. децембра 2016. године Уставни суд је одбио захтев за утврђивање неуставности одредбе члана 39. став 19. Закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10).

Подсећања ради, везано за Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, Уставни суд је претходно, 8. октобра 2015. године, обуставио извршење појединачних аката или радњи донетих, односно предузетих на основу спорних одредаба члана 20. тог закона. Одлуком Уставног суда од јуна 2016. године, након спроведеног поступка, утврђено је да оспорене одредбе нису у сагласности са Уставом.

1.2. Међународни уговори

Уставни суд је закључком одбацио 3 иницијативе за оцену уставности оспореног потврђеног међународног уговора због непостојања претпоставки за покретање и вођење поступка.

1.3. Уредбе и други акти Владе

У предметима оцене уставности и законитости уредби и других аката Владе, Уставни суд је донео: 1 одлуку о утврђивању неуставности, односно незаконитости оспореног акта и 13 закључака о одбацавању иницијатива због недостатка процесних претпоставки за поступање Уставног суда, док је у 1 предмету донео решење о покретању поступка.

1.4. Прописи и други општи акти министарстава, правосудних и других републичких органа и организација

По спроведеном поступку у предметима у којима је оспорена уставност и/или законитост општих аката републичких органа и организација, Уставни суд је донео 3 одлуке о утврђивању несагласности са законом и Уставом и 24 закључака о одбацавању иницијатива због процесних недостатака, у 2 предмета је покренуо поступак за оцену уставности и законитости општих аката министарстава, а у 1 предмету је поступак обуставио због повлачења иницијативе.

1.5. Општи акти органа локалне самоуправе

Иницијативама којима је тражена оцена уставности и законитости општинских аката органа јединица локалне самоуправе у 1 предмету су оспорене одредбе статута, док су у преосталим предметима оспорени претежно општи акти којима су била уређена питања из области комуналних делатности, организовања месних заједница, коришћења грађевинског земљишта и локалних такси и накнада. Уставни суд је донео 12 одлука о утврђивању неуставности и незаконитости одредаба оспорених општинских аката, у 3 предмета је покренуо поступак, а у 1 предмету је поступак обустављен због повлачења иницијативе. У 82 предмета Суд је поднете иницијативе закључком одбацио због процесних недостатка.

1.6. Акти привредних друштава, јавних служби и других организација и колективни уговори

У предметима у којима су иницијативама оспорене одредбе колективних уговора, општинских аката јавних предузећа и других привредних друштава, установа и других правних лица, Уставни суд је донео 9 утврђујућих одлука, у 4 предмета је покренуо поступак за оцену оспореног акта, у 4 предмета је обуставио поступак, а у 36 предмета нису биле испуњене процесне претпоставке за мериторно одлучивање, те је Суд предмет решио доношењем закључка о одбацивању иницијатива.

2. Поступање Уставног суда у оквиру надлежности за решавања сукоба надлежности

Као што је у претходном делу већ наведено, са једне стране је значајно смањен број захтева за решавање сукоба надлежности (укупно 46 предмета у раду током 2016. године), Суд је у овој области постигао потпуну ажурност, јер је на крају године остало само 8 нерешених захтева.

3. Поступање Уставног суда у оквиру надлежности за решавања изборних спорова

Сагласно Уставу, Уставни суд је надлежан да одлучује о изборним споровима само уколико није обезбеђена друга судска заштита. Будући да је Законом о избору народних посланика за решавање спорова који настану током изборног процеса и за заштиту изборног права до потврђивања посланичких мандата обезбеђена судска

заштита пред Управним судом, то је Уставни суд одбацио поднети захтев којим је од њега, уместо од Управног суда, тражена интервенција.

4. Одлучивање по жалби на одлуку у вези са потврђивањем мандата

У току 2016. године Уставни суд је одлучивао у 2 предмета поводом изјављене жалбе на одлуку о потврђивању мандата народних посланика. Имајући у виду чињенично стање у предметима, а полазећи од уставних одредаба којима је утврђено у ком тренутку се стичу услови за подношење жалбе Уставном суду и против ког акта се та жалба може поднети, као и законске одредбе којом је прописана активна легитимација за обраћање Уставном суду у односу на одлуку Народне скупштине о потврђивању мандата народних посланика и рок у којем се она може изјавити, Уставни суд је утврдио да у конкретним предметима нису испуњене процесне претпоставке за вођење поступка, те је донео закључке којима је жалбе одбацио.

5. Поступак по жалбама судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца на одлуку о престанку функције

По жалбама изјављеним због престанка судијске, односно јавнотужилачке функције, Уставни суд је током године решио 8 предмета. Суд је донео 3 одлуке којима је жалбе изјављене против одлука Високог савета судства одбио као неосноване, јер је утврђено чињенично стање упућивало на правилност примене меродавног права, те је Уставни суд оценио да су оспорене одлуке Високог савета судства засноване на закону. У 4 предмета жалбе су одбачене и то: 1 као неблаговремена, 1 као недопуштена и 2 као очигледно неосноване.

Уставни суд је донео и једну одлуку којом је жалбу усвојио и одредио да Високи савет судства поново одлучи о предлогу Дисциплинске комисије тог органа за разрешење судијске дужности подносиоце жалбе.

6. Поступак одлучивања по жалби изјављеној против појединачног акта државног органа којим се онемогућава вршење надлежности јединице локалне самоуправе

У 2016. години Уставни суд је донео 1 закључак којим је одбацио жалбу општинског јавног правобранилаштва. Уставни суд је утврдио да је статутом те општине, у складу са Уставом и Законом о локалној самоуправи, као надлежни орган који има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа општине онемогућава вршење њених надлежности, одређен председник општине. Како је, у конкретном случају, жалбу Уставном суду на пресуду Управног суда због онемогућавања вршења надлежности општине у области наплате накнаде за коришћење грађевинског земљишта, поднело општинско јавно правобранилаштво, Уставни суд је закључио да је жалба поднета од стране ненадлежног органа. Суд је такође указао да,

начелно, судска одлука која је донета у спору у коме је јединица локалне самоуправе имала својство странке, а којом та странка није задовољна, не може имати карактер појединачног акта којим се онемогућава вршење надлежности јединице локалне самоуправе.

7. Поступак по уставним жалбама

Поступање Уставног суда у предметима уставних жалби још од 2008. године по обиму представља доминантну надлежност Суда. Општи подаци о структури предмета Уставног суда показују да се од 2012. године просечан месечни прилив нових уставних жалби креће између 850 и 950. Обезбеђивање заштите права на суђење у разумном року пред редовним судовима, у поступцима који нису окончани, само је на кратко, у 2015. години смањило број новоподнетих уставних жалби. Већ 2016. године настављен је тренд да је годишњи прилив нових уставних жалби преко 10.000. Један од разлога је свакако и тај што се сада пред Уставним судом оспоравају и одлуке редовних судова донете у поступку вођеном ради заштите права на суђење у разумном року и то не зато што надлежни редовни суд није утврдио повреду права и наложио убрзање и окончање поступка, већ зато што нису испуњена очекивања подносилаца у погледу досуђивања одређеног новчаног износа на име правичног задовољења због предугог трајања поступка.

Током 2016. године Уставни суд је решио 8.992 предмета уставних жалби. Нерешених је остало укупно 13.720 предмета. Иако је број решених предмета мањи него претходне две године, када је Суд решавао годишње преко 10.000 предмета, чему је, као што је претходно указано, највише допринела објективна немогућност да Суд ради и одлучује до краја децембра 2016. године, мора се констатовати да број нерешених предмета одговара 16-то месечном (година и четири месеца) приливу нових предмета, што се, према стандардима Европског суда за људска права, сматра високим степеном ефикасности у поступању.

У структури решених предмета проценат донетих одлука којима је мериторно одлучено о истакнутој повреди зајемченог права и даље је значајно изнад процента мериторног одлучивања Европског суда за људска права. У 2016. години Суд је у предметима уставних жалби донео 1.883 одлуке, што износи 20,94% укупно решених предмета, док је преосталих 7.109 предмета решено одбацивањем уставне жалбе или на други процесни начин. Иако је укупан број решених предмета мањи него претходне године, број донетих мериторних одлука повећан је у односу на 2015. годину и номинално (за 252) и процентуално у односу на укупан број решених предмета (2015. године 15,53% предмета уставних жалби решено је доношењем мериторне одлуке).

Када се донете одлуке анализирају са становишта исхода поступка долази се до закључка да је такође повећан проценат одлука којима је уставна жалба усвојена. Наиме, 1.498 усвајајућих одлука, колико их је Суд донео током протекле године, представља 79,55% укупног броја уставних жалби које су мериторно решене. То је за 334 одлуке, односно, 8,18% више него 2015. године. У преосталих 385 предмета Уставни суд је донео одлуку којом се уставна жалба одбија као неоснована.

Одлуке којима су усвојене уставне жалбе најчешће је утврђена повреда права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава – у 568 одлука, повреда права на

суђење у разумном року у поступку који је окончан – у 563 одлука и повреда права на имовину – у 332 одлуке. Због неједнаког поступања судова у истим чињеничним и правним ситуацијама Суд је у 9 одлука утврдио повреду права на правну сигурност као елемента права на правично суђење, а у 64 одлуке повреду права на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава. Повреда права на правно средство из члана 36. став 2. Устава утврђена је у 16 одлука. У кривичноправној области донето је 8 одлука којима је утврђена повреда неког од права која се Уставом јемче окривљеном лицу. У 4 предмета утврђена је повреда слободе изражавања из члана 46. Устава, у 7 предмета повреда права на правичну накнаду за рад из члана 60. став 4. Устава, а у по 1 предмету Суд је утврдио повреду права на накнаду штете због незаконитог или неправилног рада органа (члан 35. став 2. Устава), слободе окупљања (члан 54. став 1. Устава) и права родитеља (члан 65.). У 2 предмета Суд је поред повреде неког одређеног уставног права утврдио да и повреду начела забране дискриминације из члана 21. Устава.

Поводом утврђених повреда, Уставни суд је у 484 предмета утврдио и право подносилаца уставних жалби на накнаду нематеријалне штете, у 312 предмета право на накнаду материјалне штете, док је у 6 предмета утврђено право на накнаду оба вида штете. Укупна висина утврђене накнаде нематеријалне штете износи 627.400 евра, у динарској противвредности на дан исплате по средњем курсу Народне банке Србије. Уставни суд је, у складу са одредбом члана 89. став 2. Закона о Уставном суду у 591 предмету поништио појединачни акт којим је учињена повреда уставног права и одредио да доносилац тог акта, најчешће надлежни редовни суд, поново одлучи о спорном питању.

Насупрот повећаном броју мериторно решених предмета, у 2016. години Суд је био мање ефикасан у фази претходне контроле уставних жалби у којој се испитује да ли су испуњене претпоставке да се по поднетој уставној жалби води поступак и донесе мериторна одлука. Тако је током године на процесни начин, пре свега одбацивањем уставне жалбе, решено укупно 7.109 предмета, што је за 1.548 предмета мање него у 2015. години. Међутим, колико Суд, са једне стране, не може бити задовољан падом ефикасности у овој фази поступања, толико, са друге стране, подједнако забрињава чињеница на коју Суд годинама указује – да је недопустиво велики број уставних жалби које не испуњавају претпоставке за вођење поступка изјављен од стране пуномоћника који су адвокати, дакле стручна лица. Наиме, у 2016. години 67,38% (номинално 4.790) укупно одбачених уставних жалби у име подносилаца изјавили су њихови пуномоћници који су адвокати. Уставни суд примећује да и поред тога што се поступци по уставним жалбама воде већ девет година и што је Суд још на почетку свог рада сачинио и на Интернет страници објавио Образац за сачињавање уставне жалбе и Упутство за његово попуњавање, велики број адвоката и даље не прави разлику између уставне жалбе као посебног правног средства за заштиту Уставом зајемчених права и слобода и редовних и ванредних правних средстава која се изјављују у поступцима пред редовним судовима, те поднеском означеним као уставна жалба од Уставног суда заправо траже да поступа као инстанциони суд.

На крају овог дела Прегледа рада Уставни суд налази да је потребно да укаже и на податке о раду Европског суда за људска права у 2016. години у односу на представке поднете против Републике Србије. Имајући у виду да је уставна жалба истовремено и последње правно средство у Републици Србији које се изјављује пре обраћања Европском суду за људска права, њена делотворност, поред примарног значаја

да на националном нивоу пружи заштиту зајемченим правима и слободама грађана, има значај и за Републику Србију као чланицу Савета Европе и потписницу Европске конвенције, али и за сам Европски суд који је оптерећен великим бројем покренутих спорова против држава потписница Конвенције. Подаци из годишњег сумирања рада Европског суда за људска права у 2016. години неспорно показују да је Суд у Стразбуру далеко мање отпорећен представкама поднетим против Србије него што је то било у ранијем периоду. Наиме, за разлику, примера ради, од 2014. године када је пред Европским судом за људска права у раду било готово 14.200 предмета против Републике Србије, пред тим Судом је на крају 2016. године у раду било свега 1.190 поступака по представкама поднетим против Србије, док је, примера ради, у односу на Републику Словенију пред истим Судом у току 1.587 поступака. Наведени податак био би само илустрација ефикасног рада Суда у Стразбуру да није праћен податком да током 2015. године донето свега 17, а током 2016. године 19 пресуда у односу на Републику Србију, којима је утврђена повреда неког од права гарантованих Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода.⁴ Истовремено, у 2016. години 1.220 представки поднетих против Републике Србије проглашено је недопуштеним.

IV

ПРАВНИ СТАВОВИ УСТАВНОГ СУДА И НОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

а) Правни ставови

Уставни суд је на седници одржаној 26. маја 2016. године, поводом постављених питања у вези са обликом и садржином специјалног пуномоћја за изјављивање уставне жалбе, допунио раније заузети правни став од 2. јула 2009. године, на начин који гласи:

„Специјално пуномоћје за изјављивање уставне жалбе доставља се Уставном суду у оригиналу или овереном препису. У супротном, Уставни суд ће затражити од подносиоца или потписника уставне жалбе да такво пуномоћје достави, у остављеном року, уз упозорење на последице пропуштања да поступи по налогу Суда.

Уколико Суд посумња у истинитост специјалног пуномоћја за подношње уставне жалбе, затражиће од подносиоца или потписника уставне жалбе да поднесе оверено пуномоћје.“

На седници одржаној 24. новембра 2016. године, а поводом постављених питања у вези са поступком разматрања нерешених предмета у којима је након вођене расправе на седници Уставног суда одложено одлучивање или предлог одлуке није усвојен, Уставни суд је утврдио став о поступању и одлучивању Суда у предметима у којима је отворена расправа на седници Суда, а која није окончана доношењем одлуке, који гласи:

⁴ Поређења ради у 2016. години је у односу на Републику Хрватску донето 25 пресуда којима је утврђена повреда неког од права гарантованих Конвенцијом.

„У предметима из надлежности Уставног суда у којима је, по поступку спроведеном у складу са одредбама Закона о Уставном суду, отворена расправа на седници Суда, која није окончана доношењем одлуке, расправљање и одлучивање ће се наставити на седници Суда, без обзира на предложену форму одлуке и на то да ли је у предмету промењен судија известилац.“

б) Нормативна делатност Уставног суда

Уставни суд је у току 2016. године донео:

- Правилник о изменама и допунама Правилника о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуну положаја и извршилачких радних места у Стручној служби Уставног суда (на седници 21. јануара 2016. године),

- Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби Уставног суда (на седници 4. фебруара 2016. године),

- Правилник о успостављању система финансијског управљања и контроле (на седници 4. фебруара 2016. године) и

- Одлуку о допуни одлуке о платама запослених у Стручној служби Уставног суда (на седници 4. фебруара 2016. године).

Уставни суд је такође усвојио редовне годишње документе (Финансијски план Уставног суда за 2016. годину, План јавних набавки Уставног суда за 2016. годину и Одлуку о утврђивању максималног броја запослених на неодређено време у Уставном суду за 2016. годину) и утврдио Предлог буџета Уставног суда за 2017. годину.

V

ОДНОС УСТАВНОГ СУДА И НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

И у току 2016. године Уставни суд је, поступајући на основу одредаба Закона о Уставном суду (чл. 33. и 107.) и Пословника о раду Уставног суда (члан 46.), Народној скупштини достављао на одговор, односно мишљење поднете предлоге и иницијативе за покретање поступка за оцену уставности закона, односно сагласности закона са Уставом и потврђеним међународним уговором.

Такође, поступајући у предмету оцене уставности Правилника о начину вођења евиденције о изреченим васпитним мерама и казни малолетничког затвора, Уставни суд је утврдио да су ради остваривања уставности у овој области потребне законодавне интервенције у одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, на шта је, у складу са одредбом члана 105. Закона о Уставном суду, указао Народној скупштини.

VI

ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА

Полазећи од одредбе члана 166. став 2. Устава, према којој су одлуке Уставног суда коначне, извршне и општеобавезујуће, одредбом члана 104. става 1. Закона о Уставном суду је утврђена обавеза државних и других органа, организација којима су поверена јавна овлашћења, политичких странака, синдикалних организација, удружења грађана или верских заједница да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда. У случају неизвршења одлуке Уставног суда, под условима и на начин прописан законом, заинтересовано лице се може обратити Уставном суду захтевом за извршење одлуке Суда. Таквих предмета у раду Уставног суда је све мање, што указује на чињеницу да се претходно наведене одредбе Устава и закона поштују.

У току 2016. године Уставни суд је имао у раду само 2 предмета у којима је био поднет захтев за извршење одлуке Уставног суда.

У једном предмету подносилац је тражио извршење решења Уставног суда којим је усвојен његов захтев за извршење Одлуке Уставног суда IУо-172/2009 од 31. марта 2011. године. Наиме, Одлуком Врховног суда части Лекарске коморе Србије, за учињену повреду професионалне дужности и угледа члана те коморе подносиоцу захтева била је изречена дисциплинска мера опомене, која није била предвиђена Законом о коморама здравствених радника, већ одредбама Статута Лекарске коморе Србије и Правилника о раду судова части Лекарске коморе Србије, за које је Уставни суд наведеном Одлуком IУо-172/2009 утврдио да нису у сагласности са Уставом и законом. Подносилац је, сагласно члану 61. Закона о Уставном суду, благовремено поднео захтев за измену тог појединачног акта Врховном суду части Лекарске коморе, али појединачни акт није измењен. Стога је Уставни суд усвојио поднети захтев за извршење Одлуке Уставног суда IУо-172/2009, поништио спорно Решење Врховног суда части Коморе од 1. јула 2011. године и одредио да тај орган Коморе у остављеном року поново одлучи о захтеву подносиоца за измену појединачног акта о изреченој дисциплинској мери опомене. Како Врховни суд части Коморе није поступио по наведеном Решењу Уставног суда, сматрајући да је конкретној правној ствари наступила апсолутна застарелост вођења дисциплинског поступка, Уставни суд је оценио да се последице настале услед примене општег акта за који је Одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и законом, могу отклонити поништајем Одлуке Врховног суда части Лекарске коморе од 24. новембра 2010. године, којом је подносиоцу захтева изречена дисциплинска мера.

Други захтев за извршење одлуке Уставног суда закључком је одбачен, јер је Суд утврдио да је самом одлуком чије извршење је тражено већ одређен начин њеног извршења, тако што је, као начин отклањања штетних последица утврђене повреде зајемченог права, утврђено право подносиоца уставне жалбе на накнаду нематеријалне штете, која је подносиоцу захтева и исплаћена.

VII

ОБЛИЦИ И МЕТОД РАДА УСТАВНОГ СУДА

Положај и надлежности, као и основе поступања Уставног суда, темеље се на одредбама Устава и Закона о Уставном суду, а унутрашња организација, начин рада и друга питања од значаја за рад Уставног суда ближе су уређени Пословником о раду Уставног суда.

1. Седнице Уставног суда и већа

У складу са прописаном организацијом, Уставни суд је у 2016 години одлучивао на седницама Уставног суда, седницама два велика већа и пет малих већа.

Одржане су 23 седнице Уставног суда, 60 седница великих већа и 167 седница малих већа. У поступку одлучивања о жалбама изјављеним против одлука о престанку судијске функције, одржане су две расправе пред великим већима.

Такође, на седницама Уставног суда разматрани су и предлози правних ставова у вези са појединим уставноправним питањима, усвојени општи правни акти Суда и донете друге одлуке у складу са одговарајућим законима.

2. Припремна седница и консултативни састанак

На захтев судије известиоца, у предмету IУз-325/2013 у коме је тражено покретање поступка за утврђивање неуставности одредаба члана 51. Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), одржана је припремна седница на којој су разматрана питања од значаја за евентуално покретање поступка.

И истом предмету судија известилац је одржала и консултативни састанак на који су били позвани стручњаци из кривичноправне области.

3. Радна тела

Ради ефикаснијег одлучивања на седницама, претходна расправа о појединим спорним правним питањима која су се појављивала у предметима, као и предлози одлука, разматрани су на седницама сталних радних тела и то:

- *Редакционе комисије* (одржано је 36 седница на којима је у 1501 предмету утврђен коначни текст усвојене одлуке или решења),

- *Комисије за праћење остваривања уставности и законитости* (одржано је 8 седница, на којима је Комисија разматрала питање поступања Суда у оквиру

нормативне контроле аката државних органа и Републичке изборне комисије који се доносе ради спровођења избора, затим питања везана за облик и садржину специјалног пуномоћја за подношење уставне жалбе, као и питање везано за поступање Суда у предметима у којима је након вођене расправе одложено одлучивање или предлог одлуке није усвојен, те је о свом мишљењу и предлозима ставова обавестила Уставни суд),

- *Комисије за организациона и финансијска питања* (одржано је 9 седница на којима су утврђени предлози општих аката Суда и предлози за постављење државних службеника на положај),

као и у оквиру одбора образованих за уставне жалбе из појединих правних области:

- *I Одбора за уставне жалбе из области грађанског права*, који је надлежан за разматрање предлога одлука у предметима из области грађанске материје, осим оних које су таксативно наведене као надлежности II одбора (одржано је 39 седница на којима је разматрано 575 предлога одлука),

- *II Одбора за уставне жалбе из области грађанског права*, који је надлежан за разматрање предлога одлука у предметима из области привредног права, радног права и спорова из породичног права (одржана је 21 седница и разматран 201 предлог одлука),

- *Одбора за уставне жалбе из области кривичног права* (одржано је 29 седница на којима је разматрано 154 предлога одлука) и

- *Одбора за уставне жалбе из области управног права* (одржано је 30 седница на којима је разматрано 185 предлога одлука).

VIII

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Међународна сарадња Уставног суда у 2016. години била је оријентисана на унапређење билатералних односа са другим судовима, на остваривање континуиране регионалне сарадње, као и мултилатералну сарадњу у оквиру асоцијација уставних судова.

Јануара 2016. године са представницима Савета Европе договорен је наставак сарадње у оквиру пројекта „Правосуђе на темељима људских права“. Такође, на почетку године, заменик председника Уставног суда, судија др Горан П. Илић присуствовао је почетку судеће године у Европском суду за људска права.

Судија Уставног суда Предраг Ћетковић учествовао је на Конференцији „Уставносудска заштита изборног права“ која је од 14. до 16. фебруара 2016. године одржана у Будви, у организацији уставног суда Црне Горе и немачке Организације за међународну правну сарадњу (IRZ). Судија Ћетковић је изложио реферат на тему „Изборни спорови као субсидијарна надлежност Уставног суда Србије“.

Током фебруара 2016. године председница Уставног суда се, у одвојеним посетама, састала са амбасадорима савезне Републике Немачке и Републике Мађарске у Београду.

Седмочлана делегација Савезног уставног суда Немачке, коју је предводио председник тог суда, проф. др Андреас Фоскуле, боравила је од 7. до 9. марта 2016. године

у посети Уставном суду. У оквиру посете, у Уставном суду одржан је радни састанак на којем су председници и судије оба суда разменили мишљења и искуства на тему интерпретативних одлука уставног суда у поступку оцене уставности закона. Садржајан стручни разговор вођен је и о сличностима и разликама у пракси уставносудске заштите људских права и слобода Савезног уставног суда Немачке и Уставног суда.

Од 22. до 24. марта 2016. године у узвратној посети Уставном суду боравила је делегација Уставног суда Републике Мађарске, коју је предводио председник тог суда, проф. др Барнабас Ленкович. Тема стручног разговора током ове посете био је однос унутрашњег и конвенцијског права, укључујући и утицај „*acquis communautaire*“ на унутрашње право.

Председник Уставног суда Весна Илић Прелић и судија Милан Станић учествовали су у раду Регионалне конференције уставних судова „Одлуке Европског суда за људска права и њихов утицај на стандарде националних уставних судова“, која је од 7. до 9. априла 2016. године одржана у Сарајеву (Босна и Херцеговина), а чији су организатори били Уставни суд Босне и Херцеговине и IRZ. Председница Суда је, као један од референата на Конференцији, говорила на тему „Одлуке Европског суда за људска права у пракси Уставног суда Србије“.

Делегација Уставног суда, у саставу председник Суда и судије Братислав Ђокић и мр Томислав Стојковић, боравила је од 26. до 28. априла 2016. године, у билатералној посети Уставном суду Чешке Републике. У оквиру посете, са председником и судијама Уставног суда Чешке Републике, одржан је и састанак чија тема је била „Улога уставних судова у оквиру правног система Европске уније“.

На Међународној конференцији „Савремено уставно судство – изазови и могућности“, коју је маја 2016. године Уставни суд Руске Федерације организовао у оквиру обележавања 25 година свог постојања, председница Уставног суда је изложила реферат на тему „Независност уставног судства као предуслов остваривања улоге уставног суда“. Током боравка у Сант Петербургу председница Суда је на позив министра правде Руске Федерације, ако један од панелиста, учествовала на Међународном правном форуму.

Делегација Уставног суда у којој су били председница Суда и судија Сабахудин Тахировић присуствовала је, јуна 2016. године, обележавању 25 година Уставног суда републике Словеније.

Судије Уставног суда др Драгиша Б. Слијепчевић и др Драган Стојановић учествовали су у раду Међународне конференције „Улога уставних судова у заштити основних грађанских права и национална безбедност у савременом свету“, коју је, септембра 2016. године, организовао Уставни суд Републике Бугарске, у оквиру обележавања 25. годишњице свог постојања. Судија Слијепчевић је на Конференцији представио реферат на тему „Заштита основних људских права пред Уставним судом Србије“.

На традиционалном, тринаестом по реду, стручном скупу „Октобарски правнички дани“, који заједнички организију Удружење правника Републике Српске и Правни факултет Универзитета у Бања Луци, Уставни суд су представљале судије др Боса Ненадић и Катарина Манојловић Андрић. У оквиру теме саветовања - „Изградња и функционисање правног система“, судија Ненадић је представила реферат „Осврт на коначност уставносудских одлука донетих по уставним жалбама“.

Јереванска међународна конференција је један од, већ традиционалних, облика сарадње европских уставних судова. Ову Конференцију сваке године у октобру организује Уставни суд Јерменије у сарадњи са Венецијанском комисијом. 2016. године Уставни суд су представљале судије Милан Станић и др Марија Драшкић, са приложеним рефератом на тему „Улога уставног суда у превазилажењу правних празнина“.

У оквиру континуиране, успешне, сарадње коју Уставни суд има са немачком Фондацијом за међународну правну сарадњу (IRZ), и 2016. године је у Србији, организована Регионална конференција уставних судова. Тема Конференције овога пута је била „Уставносудска заштита зајемченог права на имовину“. Учесници Конференције су били председници и судије уставних судова Црне Горе, Републике Хрватске, Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Републике Србије, представници Фондације IRZ, као и некадашњи судија Савезног уставног суда Немачке.

IX

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Уставни суд је, као и претходних година, у остваривању својих надлежности сарађивао са другим државним органима о питањима од интереса за очување и јачање уставности и законитости и заштиту зајемчених људских и мањинских права и слобода. Учешће представника Уставног суда на традиционалним стручним скуповима као што су годишње саветовање редовних судова у Врњачкој Бањи у организацији Врховног касационог суда и саветовање привредних судова које организије Привредни апелациони суд имало је за циљ јачање сарадње међу органима који су на истом задатку заштите зајемчених права и слобода. Такође, Уставни суд остварује редовну сарадњу са Заступником Републике Србије пред Европским судом за људска права, настојећи да пружањем потребних информација о сопственом поступању и ближим разјашњењем правних ставова заузетих у поступку одлучивања по појединим уставним жалбама, допринесе квалитетној правној аргументацији коју Заступник треба да представи у име Републике Србије приликом достављања одговора на поднете представке против Србије. У том смислу, припремљени су одговори у вези 8 представки пред Европским судом, информација о пракси Уставног суда везано за делотворност уставне жалбе у заштити права на живот, као и подаци о пракси Уставног суда у поступању у предметима уставних жалби у којима је тражена заштита других права која су гарантована Уставом и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода.

Током године одвијала се сарадња и са Заједничким саветом уставне правде Венецијанске комисије, која је обухватила нарочито: сачињавање извода из одлука и достављање извода и одлука Уставног суда за билтен и електронску базу података Венецијанске комисије; припрему и достављање одговора на постављена питања уставних судова, односно еквивалентних органа земаља чланица о националној регулативи и пракси у вези различитих питања, као и учешће на редовном годишњем састанку Заједничког савета уставне правде.

Уставни суд је током 2016. године наставио сарадњу и са Канцеларијом Савета Европе у Београду, учешћем у реализацији пројекта „Правосуђе на темељима људских права“.

X

УСЛОВИ РАДА УСТАВНОГ СУДА

Као што је познато, целокупан рад Уставног суда, од завођења и расподеле нових предмета, преко поступања у предметима, до вођења седница, одлучивања на седницама и развођења окончаних предмета, заснован је на сопственом информационом систему, а такође, од августа 2013. године Суд има идеалне просторне услове за рад.

Електронски начин пословања Уставног суда захтева не само одржавање, већ и унапређење постојећег система, посебно из разлога што сталан прилив великог броја нових предмета, по природи ствари, има за последицу значајно увећање података који се складиште у систему, а који морају бити дневно оперативни и адекватно заштићени. Стога су, поред редовних активности на одржавању корисничких рачунара и система, њихове функционалности и оперативности, реализоване су и бројне друге активности од значаја за рад информационог система и опреме Уставног суда: извршена је инсталација тестног сервера и подешавање Storage-а и њихово пуштање у функционалан рад, извршена је набавка потребних Microsoft и других лиценци, означавање мрежне опреме и сервера, подигнуто је тестно окружење за апликацију BitImpex, пребачена је апликација на нови сервер, урађен backup базе и restore на нови сервер, извршена је инсталација AVG антивируса на све продукцијске сервере и рачунаре и др. Оспособљавањем Службе Уставног суда стручним и искусним инжењерима информатичке струке, Суд је успео да у великој мери преузме управљањем сопственим системом.

Без обзира на најсавременији начин пословања који је уведен, Суд упоредо са развојем информационог система унапређује и свој библиотечки фонд, тако да је током претходне године библиотека Уставног суда обогаћена набавком 82 стручне публикације.

XI

ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ - ОСВРТ НА РАД УСТАВНОГ СУДА У ПЕРИОДУ ДЕЦЕМБАР 2007 – ДЕЦЕМБАР 2016. године

Као што је већ у Уводним напоменама истакнуто, у 2016. години заокружен је први деветогодишњи период рада Уставног суда на основу Устава Републике Србије донетог 2006. године. Стога Суд налази да на крају овог Прегледа рада, уместо закључних

оцена које се тичу рада у 2016. години, треба сумирати рад Уставног суда у претходном деветогодишњем периоду.

Само подсећања ради, Уставом од 2006. године утврђено је да Уставни суд чини 15 судија од којих пет бира Народна скупштина, пет именује председник Република, а пет именује Врховни касациони суд. Уставним законом за спровођење Устава било је прописано да се сматра да је Уставни суд конституисан избором, односно именовањем две трећине од укупног броја судија. уставни суд је конституисан 12. децембра 2007. године, полагањем заклетве пред председником Народне скупштине пет судија Уставног суда које је изабрала Народна скупштина и пет судија Уставног суда које је именовао председник Републике. Прва седница Уставног суда, на којој је изабран председник Уставног суда и образована Комисија за израду Пословника о раду Уставног суда одржана је 26. децембра 2007. године. Након доношења Пословника о раду, осталих општих аката неопходних за функционисање Суда, формирања сталних радних тела и расподеле предмета изабраним судијама, Уставни суд је прву седницу на којој је започело решавање уставносудских предмета одржао 4. априла 2008. године. Уставни суд је у пуном саставу од 15 судија почео да ради тек јуна 2010. године, када је Врховни касациони суд окончао поступак именовања преосталих пет судија, а Народна скупштина, уместо судије која је у 2009. години остварила право на старосну пензију, изабрала недостајућег судију. Последња седница Уставног суда пре истека деветогодишњег периода на који је бирана, односно именована већина судијског састава, одржана је 9. децембра 2016. године.

Уставни суд је започео рад са укупно 1.186 нерешених предмета и то: 360 уставних жалби, 714 предмета из осталих уставносудских надлежности и 112 „Р“ предмета. Прилив нових предмета повећавао се из године у годину, па је тако:

- током 2008. године примљено је укупно 2.251 предмета,
- у 2009. години укупно 3.597 предмета,
- у 2010. години укупно 7.604 предмета,
- у 2011. години укупно 8.041 предмет,
- у 2012. години укупно 11.380 предмета,
- у 2013. години укупно 12. 419 предмета,
- у 2014. години укупно 10.382 предмета,
- у 2015. години укупно 9.538 предмета и
- у 2016. години укупно 10.663 предмета.

За протеклих девет година Уставни суд је у раду имао укупно 77.061 предмет. Од тог броја 67.290 су били предмети уставних жалби, а 9.771 предмет из осталих уставносудских надлежности, пре свега предмети у којима је тражена оцена уставности и/или законитости неког општег правног акта.

Поређења ради, у периоду од 2000. године до краја 2007. године, дакле за претходних осам година, Уставни суд је укупно у раду имао свега 3.208 предмета. У то време годишњи прилив нових предмета кретао се од 218 предмета у 2000. години до 561 предмета у 2007. години.

Наведени подаци више него речито говоре о драстично промењеној физиономији Уставног суда, при чему треба истаћи да је енормно повећање обраћања Уставом суду превасходно последица проширивања надлежности уставног суда на уставносудску контролу појединачних аката и радњи носилаца јавне власти, али да је истовремено више него три пута повећан и број предмета који се односе на „традиционалне“ надлежности Уставног суда, пре свега нормативну контролу и решавање сукоба надлежности.

Анализа статистичких података о броју решених предмета показује да је у ранијем периоду (од 2000-до 2007. године) Уставни суд годишње решавао у просеку око 270 предмета (највише решених предмета – 523, било је 2003. године). Сада се 270 предмета најчешће реши током једне недеље рада. Како се у периоду од 2008. до 2016. године кретао број решених предмета показују следећи подаци:

- у 2008. години решено је укупно 1.197 предмета,
- у 2009. години – 2.180 предмета,
- у 2010. години – 4.879 предмета,
- у 2011. години – 4.038 предмета,
- у 2012. години – 9.027 предмета,
- у 2013. години – 8.843 предмета,
- у 2014. години – 11.627 предмета,
- у 2015. години – 11.516 предмета и
- у 2016. години – 9.664 предмета.

Током претходних девет година Уставни суд је решио укупно 62.971 предмет. Решено је 53.595 предмета уставних жалби и 9.376 предмета из осталих уставносудских надлежности, пре свега иницијатива и предлога за оцену уставности и законитости и захтева за решавање сукоба надлежности.

На крају 2016. године остало је нерешено укупно 14.115 предмета, од тога 13.720 предмета уставних жалби и 395 предмета свих осталих надлежности.

Процентуално посматрано, Уставни суд је решио 81,71% предмета које је имао у раду, од чега 79,65% поднетих уставних жалби и 96% других предмета из својих уставних надлежности. Без намере да оцењује резултате свог рада, Уставни суд примећује да изнети егзактни подаци озбиљно доводе у сумњу критике које се повремено у јавности могу чути на рачун ефикасности поступања Уставног суда.

Такође, може се уочити да се број решених предмета, посебно уставних жалби постепено повећавао, да би од 2012. године био значајно већи него до тада. Основни разлог томе су измене и допуне Закона о Уставном суду које су ступиле на снагу децембра 2011. године, а којима је омогућено да Суд не решава уставносудске предмета искључиво у пленуму од 15 судија, већ да, сагласно Законом прописаним правилима, може поступати и у Великим и Малим већима. Ова измена, по узору на начин рада Европског суда за људска права, омогућила је далеко ефикаснији рад Суда. Са друге стране, треба имати у виду да је у првим годинама рада поступање по уставним жалбама било ново искуство и за судије Уставног суда, да поступак по уставној жалби као новом и

посебном правном средству установљеном самим Уставом, није у потпуности уређен Законом о Уставном суду, те је Суд кроз праксу градио ставове о појединим питањима, као и да је било неопходно кадровски јачати и обучавати Службу Уставног суда ради квалитетне обраде предмета уставних жалби. Упоредо са стварањем и развојем сопствене праксе, Уставни суд је од почетка рада на уставним жалбама праксу Европског суда за људска права прихватио као посебан извор права, на шта обавезује раније поменута одредба члана 18. став 3. Устава. То, међутим, не значи да Суд не може изношењем сопствене правне аргументације у одређеним случајевима „полемисати“ са ставовима Европског суда, полазећи управо од начелног опредељења тог Суда да је Европска конвенција „живи организам“ који еволуира што даје простора да се динамички тумачи. У сваком случају, позивање на прецедентне случајеве и стандарде који су изграђени кроз праксу представљало је новину и за Уставни суд, али је прихватање оваквог приступа било неопходно како би од стране Европског суда за људска права било потврђено и признато да је Србија обезбедила делотворан механизам заштите људских права на националном нивоу. Уложени напори резултирали су тиме да је уставна жалба, у начелу, стекла својство делотворног домаћег правног средства већ почев од 7. августа 2008. године⁵ и задржала је то својство до сада⁶. Потврду такве оцене дао је Европски суд за људска права и у најновијим одлукама указујући на обавезу коришћења уставне жалбе, као правног средства, пре обраћања том суду, наводећи: „... да је подносилац предствাকে поштовао овај захтев, Уставни суд би добио прилику због које је правило о исцрпљивању домаћих правних лекова и створено, наиме да утврди сагласност оспорених националних мера или пропуста са Конвенцијом и, ако би подносилац представке без обзира на то упутио притужбу ЕСЉП, ЕСЉП би имао користи од ставова Уставног суда“.

У овом завршном осврту на рад Уставног суда у протеклом периоду треба истаћи и следеће. Прво, иако је Уставни суд установљен још 1963. године, тек 2013. године у којој је обележено 50 година уставног судства у Републици Србији, Уставни суд је добио адекватан простор за рад. Репрезентативна зграда, смештена у непосредној близини Народне скупштине и седишта Председника Републике, не само да функционално задовољава потребе Суда, већ симболично одсликава и уставни положај и улогу овог државног органа. Друго, сопствени информациони систем који је основа целокупног рада Уставног суда од 2011. године је специфичност коју ретко који европски уставни суд има. Коначно, како сваку институцију заправо чине људи, Уставни суд је у претходних девет година створио Стручну службу коју чине стручни, вредни и одговорни професионалци чији су рад и залагање део сваког предмета који је Суд решио.

**ПРЕДСЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА**

Весна Илић Прелић

⁵ Пресуда Европског суда за људска права *Винчић и други против Србије* (број представке 44698/06 и друге, став 51, од 1. децембра 2009. године)

⁶ Европски суд за људска права је 12. јануара 2017. Објавио и одлуку којом је, као неприхватљиву, одбацио представку у предмету *Медић против Србије*, број 24898/10, због неисцрпљивања правних лекова, односно неизјављивања уставне жалбе.

**ПРИКАЗ
СТАТИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА РАДА
УСТАВНОГ СУДА У 2016. ГОДИНИ**

Преглед донетих одлука о усвајању и одбијању уставних жалби у 2016. по годинама пријема

Година пријема	Укупан број пренетих и примљених предмета у 2016. год.	Одлуке о усвајању				укупан број усвајајућих одлука	Одлуке о одбијању		укупан број одбијајућих одлука	укупан број донесених одлука	решења			укупан број решења	решено на други начин					укупно решено на други начин	укупно решено уставних жалби у 2016. години		
		одлука о усвајању жалбе	одлука о усвајању и одбијању жалбе	одлука о усвајању и одбацивању жалбе	одлука о усвајању, одбијању и одбацивању жалбе		одлука о одбијању жалбе	одлука о одбијању и одбацивању жалбе			одбацивању жалбе	обустави поступка	обустави поступка и одбијању жалбе		спирање	преиницијација	изузеће	по службеној белешци	уступљен				
2011	4	1	0	1	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2012	66	8	1	7	0	16	1	2	3	19	21	0	0	21	0	4	0	0	3	7	47		
2013	874	225	13	104	5	347	42	25	67	414	361	1	0	362	9	8	0	1	5	23	799		
2014	3043	493	38	179	10	720	165	51	216	936	1704	15	0	1719	14	6	0	0	6	26	2681		
2015	8575	225	1	68	0	294	92	5	97	391	4805	21	0	4826	23	16	0	5	0	44	5261		
2016	10150	100	0	19	0	119	2	0	2	121	52	4	0	56	17	4	0	3	1	25	202		
Укупно:	22712	1052	53	378	15	1498	302	83	385	1883	6943	41	0	6984	63	38	0	9	15	125	8992		

донето одлука	1883
усвајајућих	1498
одбијајућих	385
донето решења	6984
укупно решено на седницама:	8867
сторно - решено на други начин	125
Укупно решено од јануара 2016.	8992

нерешено:	13720
-----------	-------

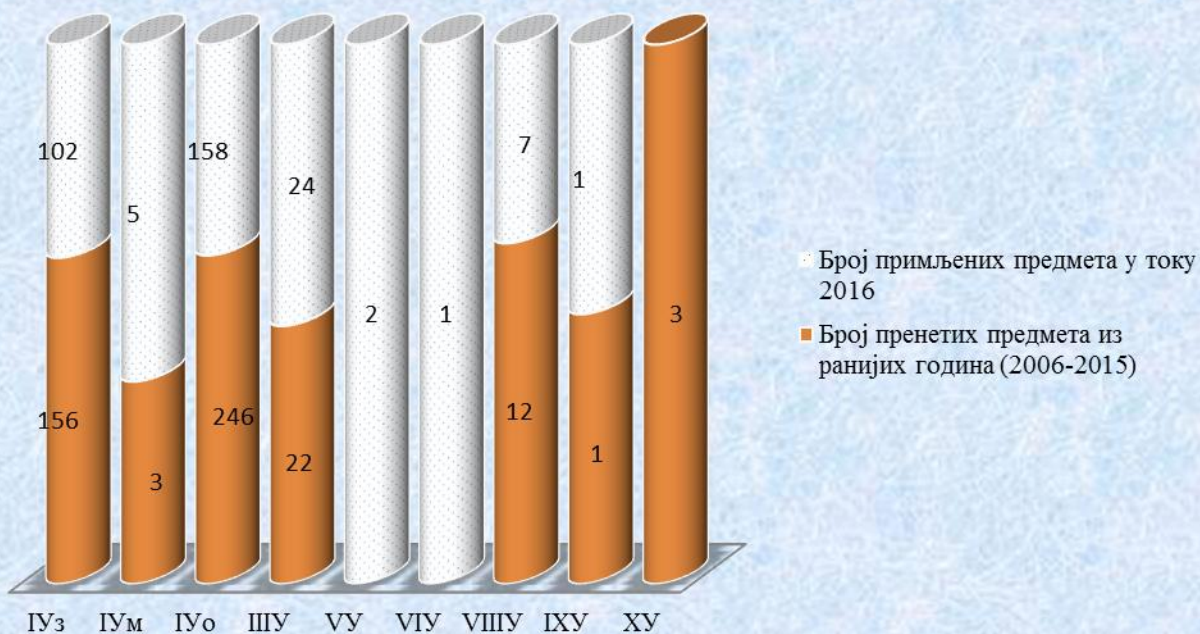
**Табеларни преглед утврђених повређених права по уставним жалбама
у току 2016 године**

Утврђено повређено право	Година подношења уставне жалбе						Укупно утврђено повређеног права
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
право на дом (члан 8.)	0	0	0	0	0	0	0
право на судску заштиту људских права и слобода - чл. 22. Устава	0	0	1	0	0	0	1
судска заштита људских и мањинских права - чл. 22. став 1. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на достојанство и слободан развој личности - чл. 23. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на живот - чл. 24. став. 1 Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на неповредивост физичког и психичког интегритета - чл. 25. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на слободу и безбедност - чл. 27. став 1. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на хитно одлучивање о трајању притвора - чл. 27. ст. 3. Устава	0	0	0	1	0	0	1
право лица лишеног слободе на жалбу суду - чл. 27. став 3. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право притвореног лица да ако није саслушано приликом доношења одлуке о притвору или ако одлука о притвору није извршена непосредно по доношењу, у року од 48 часова од лишења слободе, буде изведено пред надлежни суд који потом поново одлучује о притвору - чл. 30. став 2. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право да се притворенику уручи писмено и образложено решење суда о притвору најкасније 12 часова од притварања - чл. 30. став 3. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на ограничено трајање притвора (члан 31. став 1.)	0	0	2	1	0	0	3
повреда права на трајање притвора - чл. 31. став 1. и 2. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на правично суђење (члан 32. став 1.)	2	6	137	375	46	1	567
право на правну сигурност (члан 32. став 1.)	0	0	4	5	0	0	9
право на суђење у разумном року (члан 32. став 1.)	0	12	189	298	45	19	563
право на одбрану - чл. 33. став 2.	1	0	0	0	0	0	1
право на правну сигурност у казненем праву - чл. 34. став 2. Устава	0	0	2	0	0	0	2
право на претпоставку невиности - чл. 34. став 3. Устава	0	0	1	0	0	0	1
право на накнаду штете - чл. 35. Устава	0	0	1	0	0	0	1
право на једнаку заштиту права (члан 36. став 1.)	0	0	14	50	0	0	64
право на жалбу и друго правно средство (члан 36. став 2.)	0	0	4	7	5	0	16
право на неповредивост стана - чл. 40. став 1. и 2. Устава	0	0	0	0	0	0	0
права цркве и верске заједнице - чл. 44. Устава	0	0	0	0	0	0	0

Утврђено повређено право	Година подношења уставне жалбе						Укупно утврђено повређеног права
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
право на слободу изражавања (чл. 46.)	0	0	2	1	1	0	4
право на обавештеност - чл. 51. Устава	0	0	0	0	0	0	0
изборно право - чл. 52. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на слободу окупљања - чл. 54. став 1. Устава	0	0	1	0	0	0	1
право на имовину (члан 58. став 1.)	0	1	8	22	203	98	332
право на рад - чл. 60. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на правичну накнаду за рад (члан 60. став 4.)	0	0	1	3	0	3	7
право на правну заштиту за случај престанка радног односа - чл. 60. став 4. Устава	0	0	0	0	0	0	0
права детета - чл. 64. став 2. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право и дужност родитеља (члан 65. став 1.)	0	0	1	0	0	0	1
право на социјалну заштиту - чл. 69. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на сталност судијске функције - чл. 146. став 1. у вези члана 148. став 1. Устава	0	0	0	0	0	0	0
право на поштовање приватног и породичног живота из чл. 8. Европске конвенције за заштиту људских права и слобода	0	0	0	0	0	0	0
Укупно повређених права по годинама:	3	19	368	763	300	121	1574

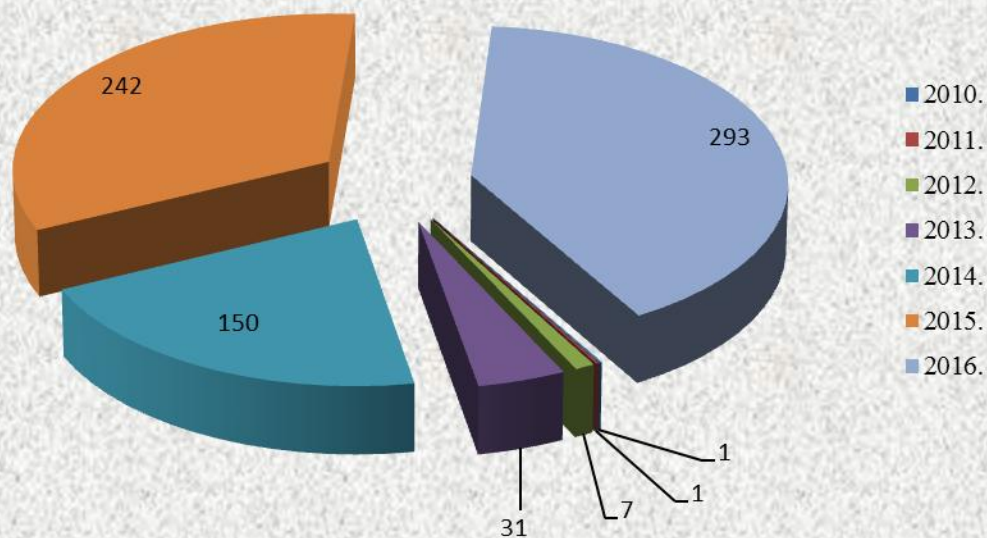
Графички приказ пренетих и примљених предмета са ознаком "IУ" до "XУ" у 2016. години

Ознака предмета	Број пренетих предмета из ранијих година (2006-2015)	Број примљених предмета у току 2016	Укупно предмета у раду
IУз	156	102	258
IУм	3	5	8
IУо	246	158	404
IIIУ	22	24	46
VУ	0	2	2
VIУ	0	1	1
VIIIУ	12	7	19
IXУ	1	1	2
XУ	3	0	3
Укупно:	443	300	743

Број предмета у раду у 2016. години са ознакама од „IУ“ до „ХУ“ по годинама пријема без предмета са ознаком VIIIУ

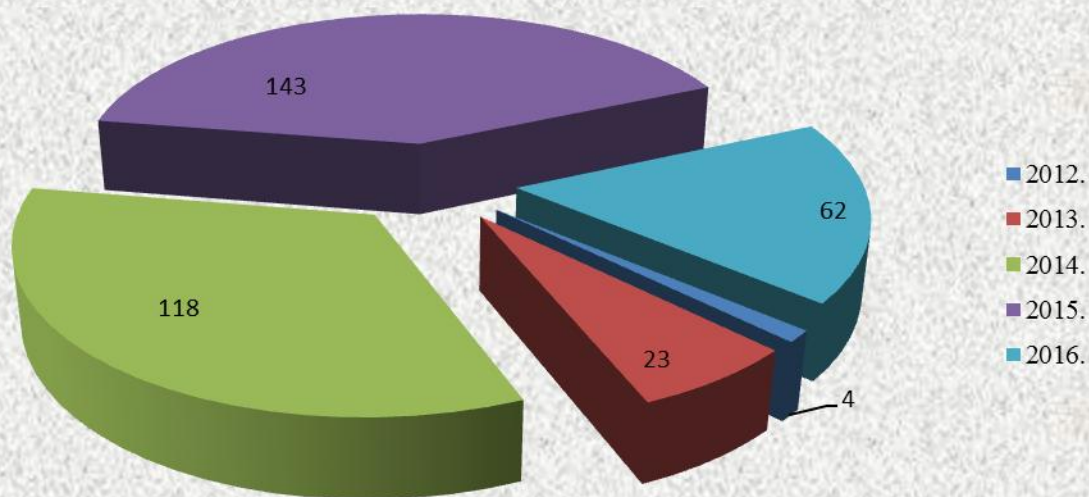

Година пријема	Број предмета у раду у 2016. години са ознакама од „IУ“ до „ХУ“ по годинама пријема без предмета са ознаком VIIIУ
2010.	1
2011.	1
2012.	7
2013.	31
2014.	149
2015.	242
2016.	293
Укупно:	724

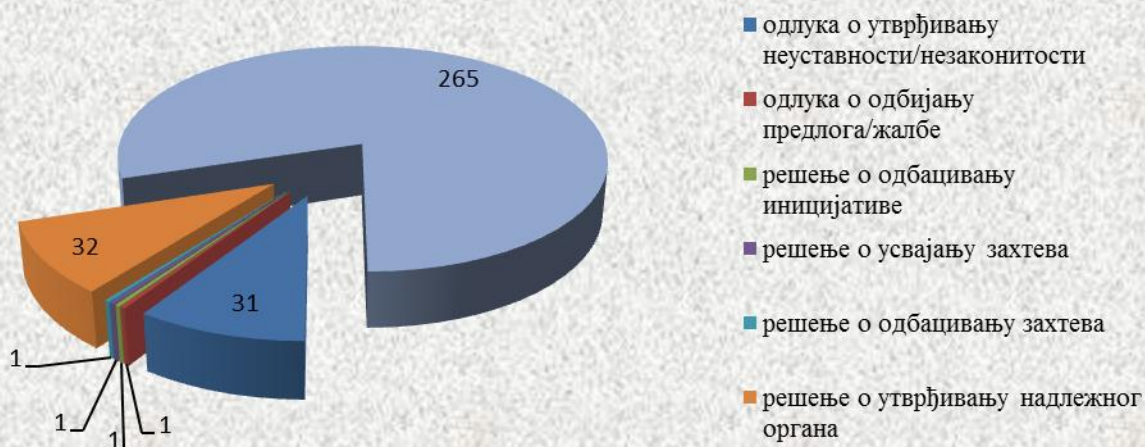
Ознака предмета	Број решених предмета по ознакама у 2016. години	Број нерешених предмета по ознакама у 2016. години	Укупно предмета у раду
IУз -предмети којима се оспоравају закони и други општи акти НС РС	120	138	258
Iум- предмети којима је оспорена уставност потврђених међународних уговора	3	5	8
IУо - предмети којима се оспоравају остали општи акти (јавних прдузећа, привредних друштава, политичких странака, синдиката, удружења грађана и колективни уговори)	180	224	405
IIIУ -предмети који се односе на решавање сукоба надлежности	38	8	46
VУ-предмети који се односе на одлучивање о изборним споровима за које није одређена надлежност судова	2	0	2
VIУ - предмети који се односе на одлучивање по жалби на одлуку у вези са потврђивањем посланичких мандата	1	0	1
IXУ - предмети који се односе на одлучивање по жалби на појединачни акт или радњу државног органа или органа јединице локалне самоуправе...	1	1	2
ХУ -предмети који се односе на друге послове утврђене Уставом и законом	3	0	3

Графички приказ броја решених предмета у 2016. години са ознакама од „IУ“ до „ХУ“ по годинама пријема без предмета са ознаком VIIIУ

Година пријема	Број решених предмета у 2016. години са ознакама од „IУ“ до „ХУ“ по годинама пријема без предмета са ознаком VIIIУ
2012.	4
2013.	23
2014.	117
2015.	142
2016.	62
Укупно:	348

**Графички приказ решених предмета са ознакама од "ГУ"
до "ХУ" и 2016. години по начину одлучивања без
предмета са ознаком VIIIУ**

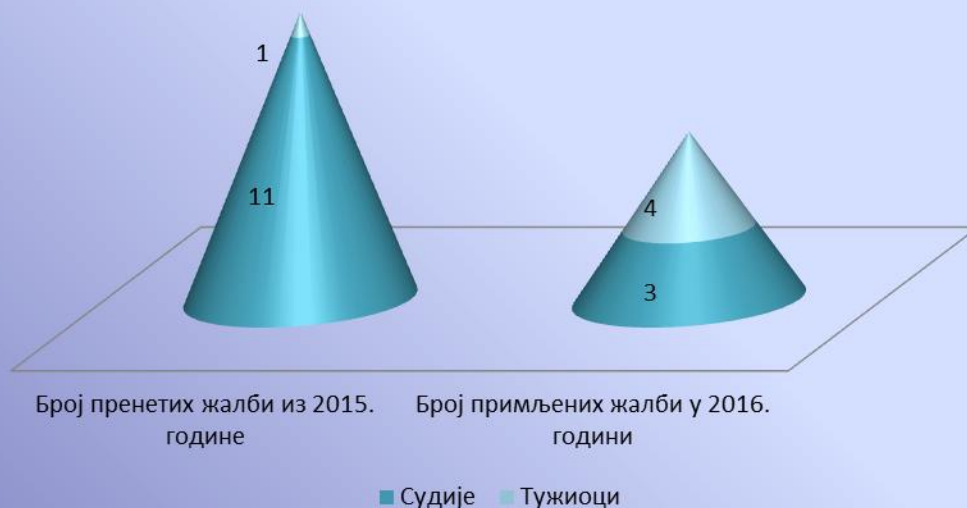

Начин одлучивања	Број донешених одлука/решења/закључака
одлука о утврђивању неуставности/незаконитости	31
одлука о одбијању предлога/жалбе	1
решење о одбацивању иницијативе	1
решење о усвајању захтева	1
решење о одбацивању захтева	1
решење о утврђивању надлежног органа	32
закључак о обацивању иницијативе	261
закључак о обустави поступка	4

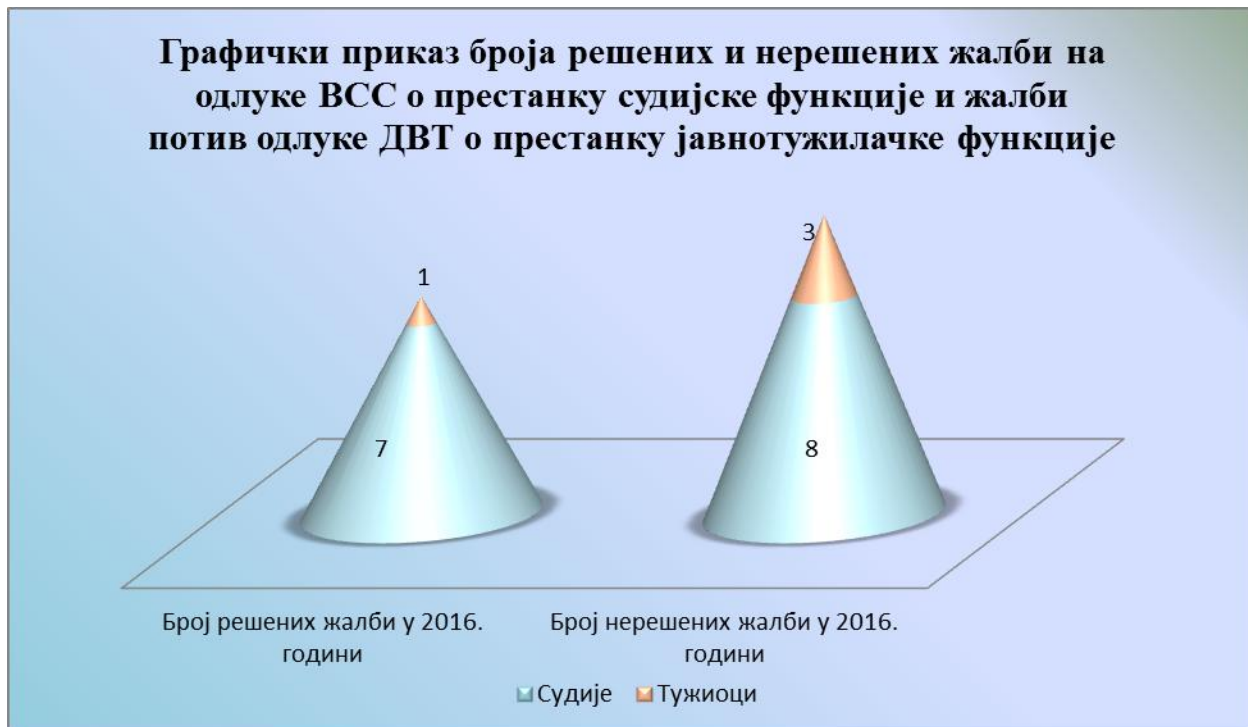

Начин одлучивања	% донешених одлука/решења/закључака
одлука о утврђивању неуставности/незаконитости	9,34%
одлука о одбијању предлога/жалбе	0,30%
решење о одбацивању иницијативе	0,30%
решење о усвајању захтева	0,30%
решење о одбацивању захтева	0,30%
решење о утврђивању надлежног органа	9,64%
закључак о обацивању иницијативе/обустави поступка	79,82%

Графички приказ укупног броја жалби против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалби против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције

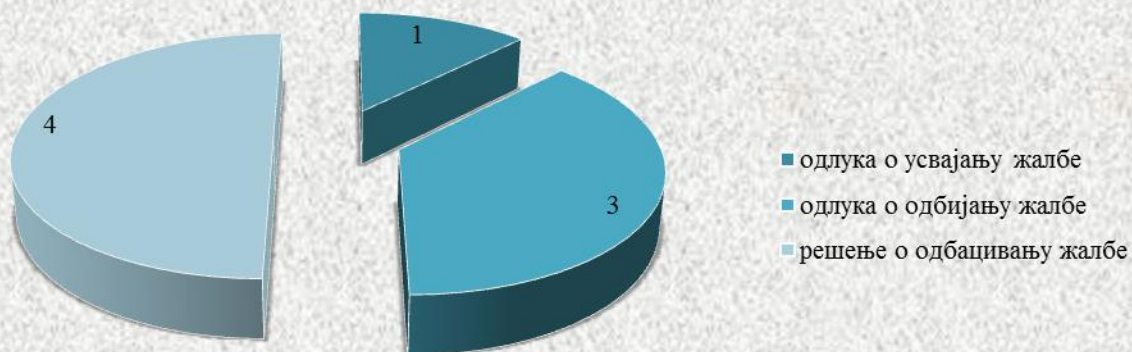

Жалбе против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалбе против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције	Број пренетих жалби из 2015. године	Број примљених жалби у 2016. години
Судије	11	3
Тужиоци	1	4
Укупно:	12	7

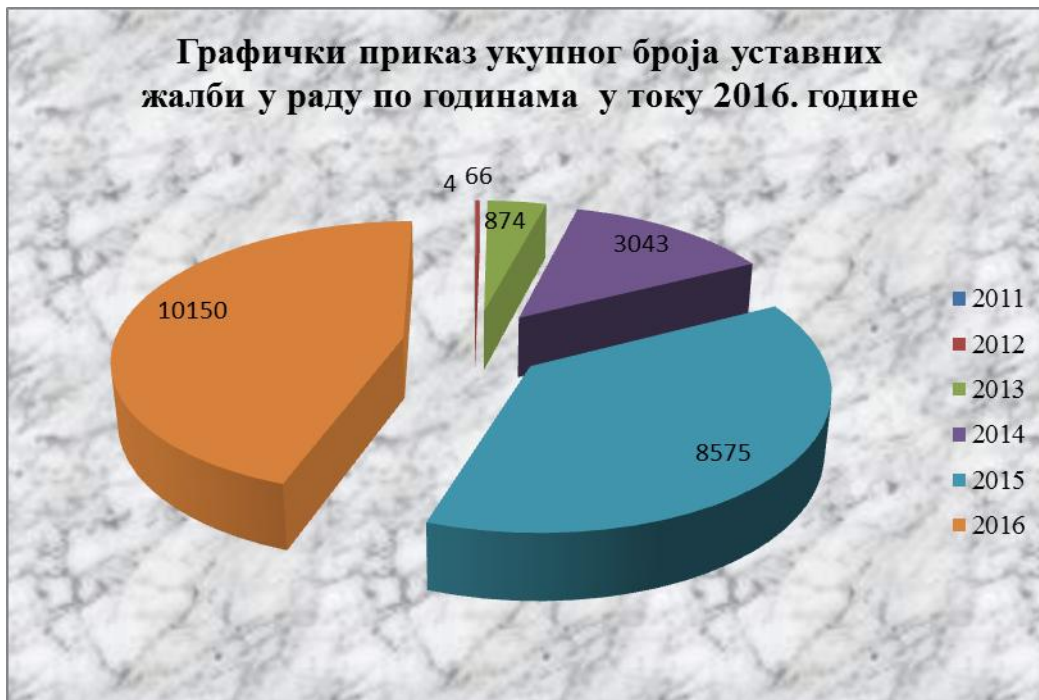
Жалбе против одлука ВСС о престанку судијске функције и жалбе против одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције	Број решених жалби у 2016. години	Број нерешених жалби у 2016. години
Судије	7	8
Тужиоци	1	3
Укупно:	8	11

Графички приказ решених жалби на одлуке ВСС о престанку судијске функције и одлуке ДВТ о престанку јавнотужилачке функције према начину одлучивања

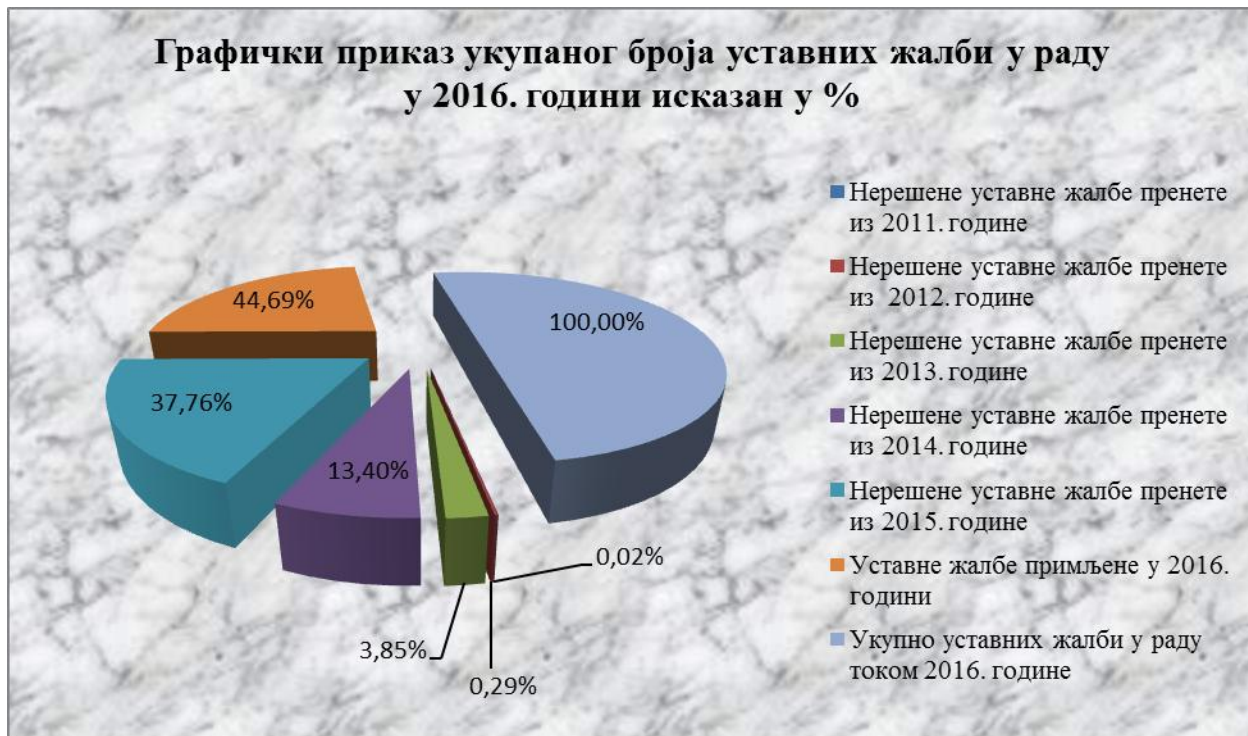

Начин одлучивања	Донешених одлука/решења
одлука о усвајању жалбе	1
одлука о одбијању жалбе	3
решење о одбацивању жалбе	4
Укупно:	8

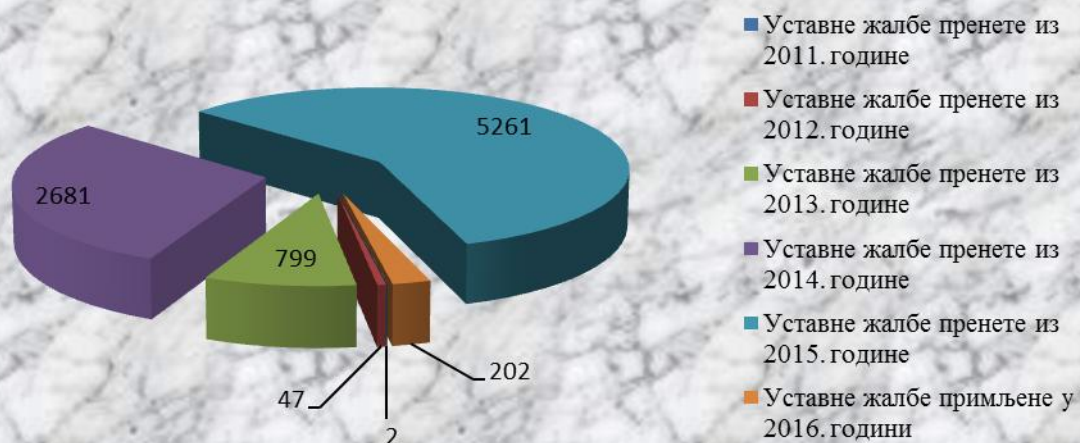

	Број уставних жалби у раду по годинама
2011	4
2012	66
2013	874
2014	3043
2015	8575
2016	10150
Укупан број уставних жалби у раду током 2016. године	22712

	Број пренетих уставних жалби	Број уставних жалби исказан у % у односу на укупан број предмета у раду
Уставне жалбе пренете из 2011. године	4	0,02%
Уставне жалбе пренете из 2012. године	66	0,29%
Уставне жалбе пренете из 2013. године	874	3,85%
Уставне жалбе пренете из 2014. године	3043	13,40%
Уставне жалбе пренете из 2015. године	8575	37,76%
Уставне жалбе примљене у 2016. години	10150	44,69%
Укупно уставних жалби у раду током 2016. године	22712	100,00%

Графички приказ укупног броја решених уставних жалби у 2016. години по годинама пријема

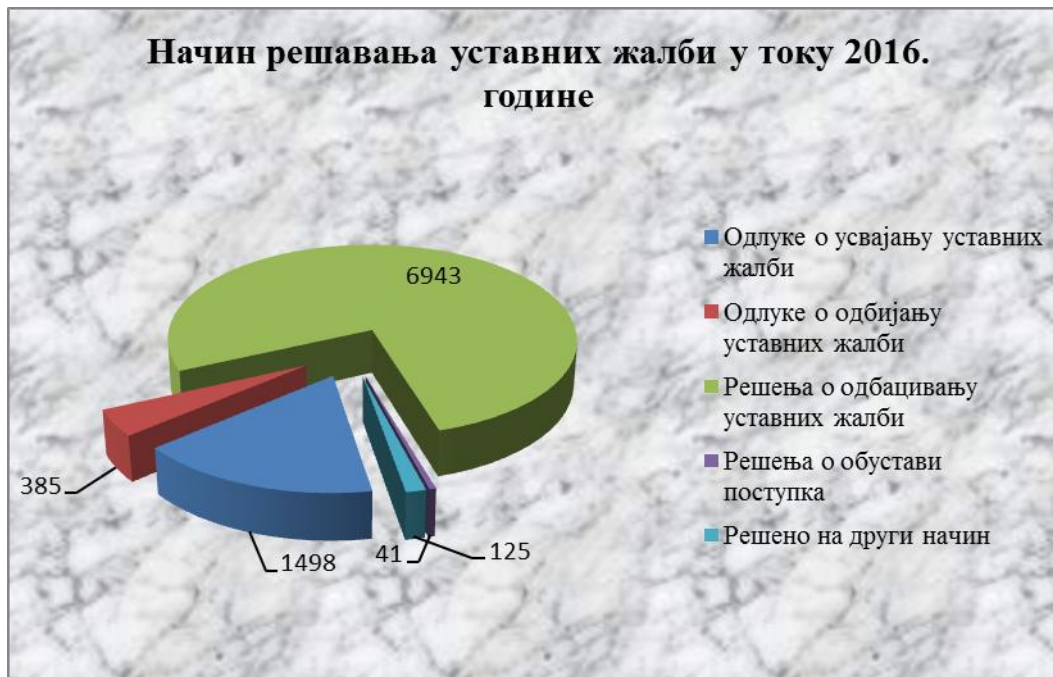

	Број решених уставних жалби у току 2016.
Уставне жалбе пренете из 2011. године	2
Уставне жалбе пренете из 2012. године	47
Уставне жалбе пренете из 2013. године	799
Уставне жалбе пренете из 2014. године	2681
Уставне жалбе пренете из 2015. године	5261
Уставне жалбе примљене у 2016. години	202
Укупно решених уставних жалби :	8992

**Графички приказ броја решених уставних жалби у
2016. години исказан у % у односу на укупан број
предмета у раду по годинама пријема**

	Укупно уставних жалби у раду током 2016. године	Број решених уставних жалби	Број решених уставних жалби исказан у % у односу на укупан број предмета у раду
Уставне жалбе пренете из 2011. године	4	2	50,00%
Уставне жалбе пренете из 2012. године	66	47	71,21%
Уставне жалбе пренете из 2013. године	874	799	91,30%
Уставне жалбе пренете из 2014. године	3043	2681	88,10%
Уставне жалбе пренете из 2015. године	8575	5261	61,35%
Уставне жалбе примљене у 2016. години	10150	202	1,99%
	22712	8992	39,59%

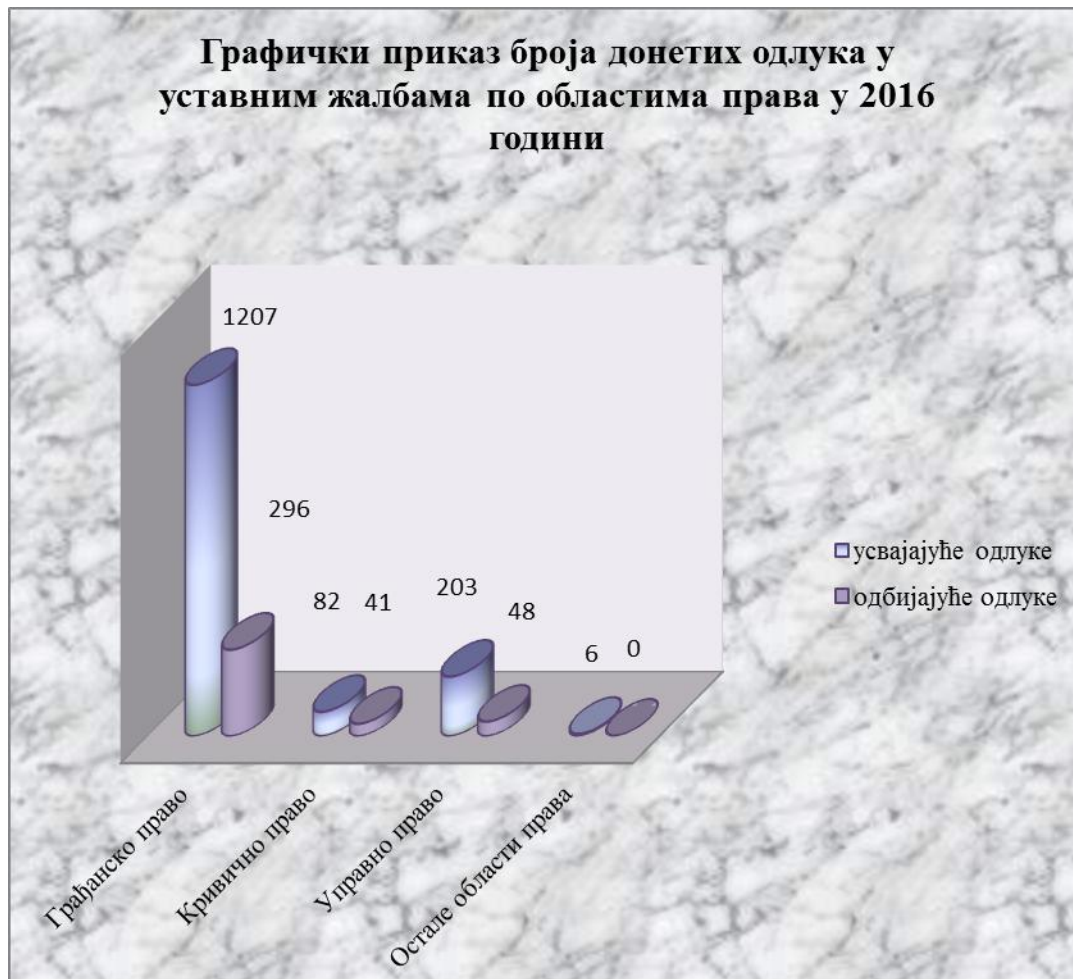

	Начин решавања уставних жалби у току 2016. године
Одлуке о усвајању уставних жалби	1498
Одлуке о одбијању уставних жалби	385
Решења о одбацивању уставних жалби	6943
Решења о обустави поступка	41
Решено на други начин	125
Укупно решено уставних жалби у 2016. години	8992

	Начин решавања уставних жалби у току 2016. године исказано у %
Одлуке о усвајању уставних жалби	16,66%
Одлуке о одбијању уставних жалби	4,28%
Решења о одбацивању уставних жалби	77,22%
Решења о обустави поступка	0,46%
Решено на други начин	1,38%

**Графички приказ броја донетих одлука у
уставним жалбама по областима права у 2016
години**

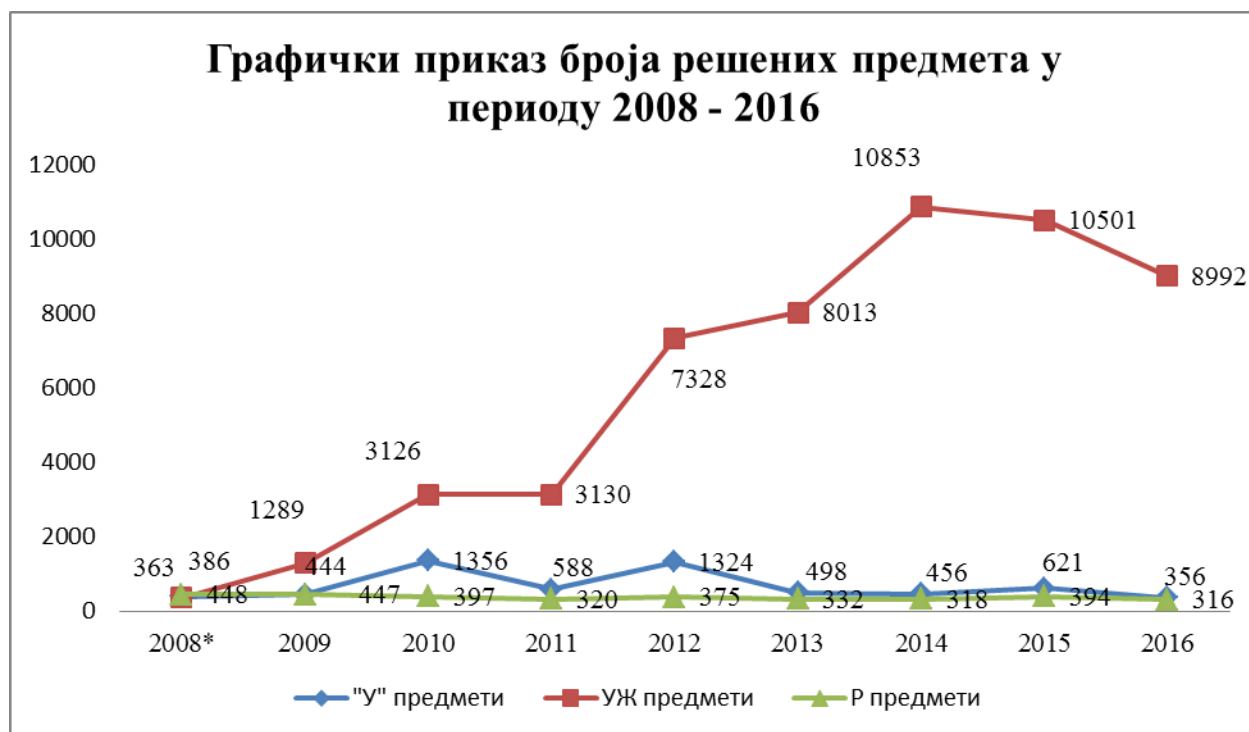
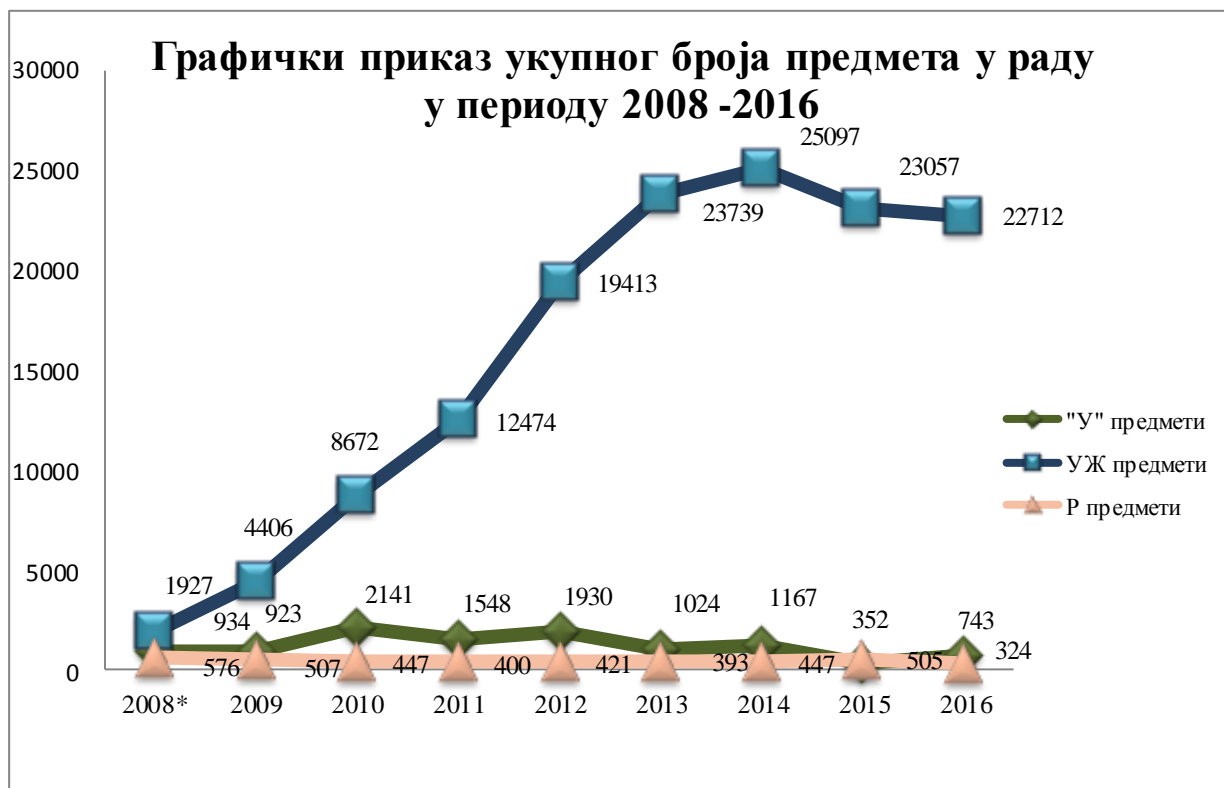
Области права	усвајајуће одлуке	одбијајуће одлуке	Број донетих одлука по областима права у току 2016. године
Грађанско право	1207	296	1503
Кривично право	82	41	123
Управно право	203	48	251
Остале области права	6	0	6
Укупно решено уставних жалби у 2016. години	1498	385	1883

Статистички подаци о раду Уставног суда у периоду 2008 - 2016 година

Година	пренето из ранијег периода				примљено у току године				укупно предмета у раду				решено предмета у току године				остало нерешено			
	"у" предмети	УЖ предмети	Р предмети	Укупно пренето	"у" предмети	УЖ предмети	Р предмети	Укупно примљено току године	"у" предмети	УЖ предмети	Р предмети	Укупно предмета у раду	"у" предмети	УЖ предмети	Р предмети	Укупно решено предмета у току године	"у" предмети	УЖ предмети	Р предмети	Укупно нерешено предмета
2008*	714	360	112	1186	220	1567	464	2251	934	1927	576	3437	386	363	448	1197	548	1564	128	2240
2009	548	1564	128	2240	375	2842	380	3597	923	4406	507	5836	444	1289	447	2180	479	3117	60	3656
2010	479	3117	60	3656	1662	5555	387	7604	2141	8672	447	11260	1356	3126	397	4879	785	5546	50	6381
2011	785	5546	50	6381	763	6928	350	8041	1548	12474	400	14422	588	3130	320	4038	960	9344	80	10384
2012	960	9344	80	10384	970	10069	341	11380	1930	19413	421	21764	1324	7328	375	9027	606	12085	46	12737
2013	606	12085	46	12737	418	11654	347	12419	1024	23739	393	25156	498	8013	332	8843	526	15742	61	16329
2014	526	15742	61	16329	641	9355	386	10382	1167	25097	447	26711	456	10853	318	11627	711	14247	129	15087
2015	711	14247	129	15087	352	8810	376	9538	352	23057	505	23914	621	10501	394	11516	443	12556	111	13110
2016	443	12556	111	13110	300	10150	213	10663	743	22712	324	23779	356	8992	316	9664	387	13720	8	14115
Укупно предмета у раду 2008 - 2016				77061	Укупно решено предмета 2008 - 2016				62971	Укупно остало нерешено предмета				14115						
Укупно уставних жалби				67290	Укупно решено уставних жалби				53595	Укупно нерешено уставних жалби				13720						
Укупно свих осталих предмета				9771	Укупно решено свих осталих предмета				9376	Укупно нерешено свих осталих пред.				395						

* 12. децембра 2007 гоне конституисан је Уставни суд ступањем на дужност 10 судија који су изабрани, односно именовани у складу са Уставом од 2006. Године

Статистички подаци о раду Уставног суда у прериоду 2000-2007 година

Година	пренето из раније године	примљено у току године	укупно предмета у раду	решено предмета у току године	остало нерешено
2000	207	218	425	247	178
2001 ⁷	178	264	442	52	390
2002 ^{**}	390	295	685	161	524
2003	524	492	1016	523	493
2004	493	495	988	490	498
2005	498	437	935	383	552
2006	552	239	791	278	513
2007 ^{***}	513	561	1074	0	1074

Укупно у раду 2000 - 2007	3208
Укупно решено 2000 - 2007	2134
Остало нерешено	1074

⁷ У 2001 години Уставни суд је одржао свега 7 седница јер због непотпуног састава од 15. фебруара 2001 године није било услова за рад.

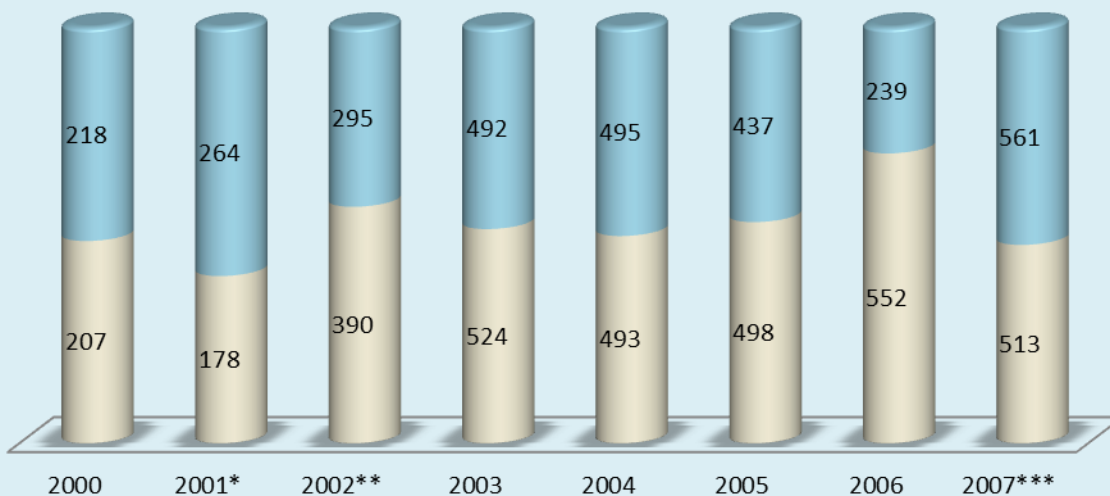
^{**} Избор председника и шест недостајућих судија извршен је 20. ЈУНА 2002. године

^{***} - У 2007 години Уставни суд је међу новопримљеним предметима имао и 360 уставних жалби

- Суд у 2007 години због недостатка кворума није одлучивао

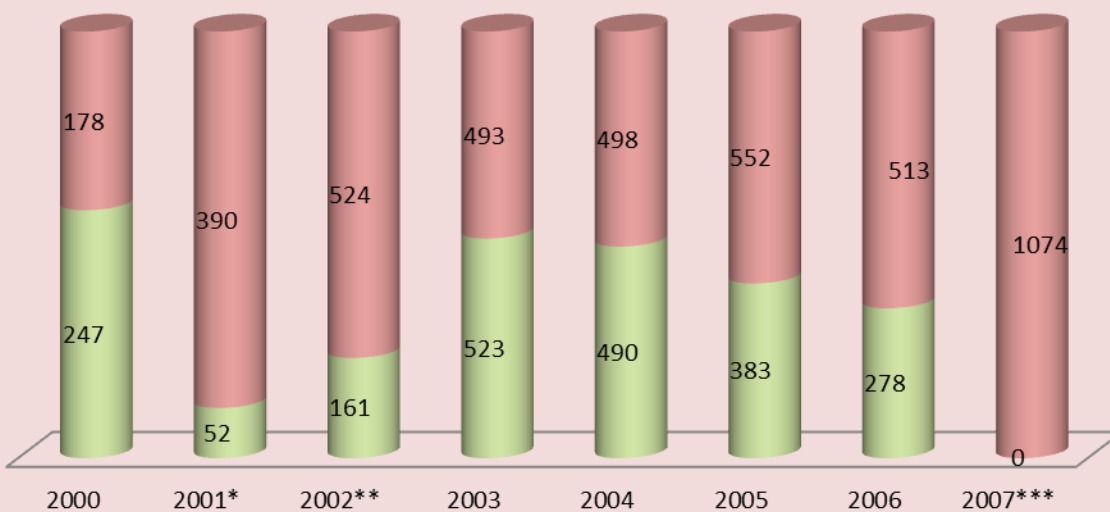
Графички приказ укупног броја предмета у раду за период 2000 - 2007 године

■ пренето из раније године   ■ примљено у току године

Графички приказ броја решених и нерешених предмета за период 2000 - 2007 године

■ решено предмета у току године   ■ остало нерешено

САДРЖАЈ

I – УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
II – ПОСТУПАЊЕ СА ПРЕДМЕТИМА И ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ	2
III – РЕШАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИЗ УСТАВНОСУДСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ	5
IV – ПРАВНИ СТАВОВИ УСТАВНОГ СУДА И НОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ.....	13
V – ОДНОС УСТАВНОГ СУДА И НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ.....	14
VI – ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА УСТАВНОГ СУДА.....	15
VII - ОБЛИЦИ И МЕТОД РАДА УСТАВНОГ СУДА.....	16
VIII - МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	17
IX – САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И УСТАНОВАМА	19
X – УСЛОВИ РАДА УСТАВНОГ СУДА.....	20
XI – ЗАКЉУЧНЕ ОЦЕНЕ - ОСВРТ НА РАД УСТАВНОГ СУДА У ПЕРИОДУ ДЕЦЕМБАР 2007 – ДЕЦЕМБАР 2016. године.....	20
ПРИКАЗ СТАТИСТИЧКИХ ПОКАЗАТЕЉА РАДА УСТАВНОГ СУДА У 2016. ГОДИНИ	24